

**ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
V PRAZE**

Fakulta životního prostředí

DIPLOMOVÁ PRÁCE

REGIONÁLNÍ POLITIKA A JEJÍ ÚLOHA V ROZVOJI OBCÍ ÚSTECKÉHO
KRAJE

KATEDRA HUMANITNÍCH VĚD

Diplomant: Bc. Daniel Zelenka

Vedoucí práce: Ing. Jakub Husák, Ph.D.

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Daniel Zelenka

Regionální environmentální správa

Název práce

Regionální politika a její úloha v rozvoji obcí Ústeckého kraje

Název anglicky

Regional Policy and its Role in Development of Municipalities within Ústecký Region

Cíle práce

Cílem této diplomové práce je analýza fungování regionální politiky, zainteresovaných subjektů, rozvojových dokumentů a poskytovaných a přijímaných dotací ve vybraných obcích Ústeckého kraje. Práce bude také zaměřena na hodnocení úrovně (procesů a postupů) rozvoje vybraných obcí, které budou následně také předmětem analýzy a zhodnocení z hlediska pozitivních a negativních zkušeností.

Metodika

Při vyhotovení diplomové práce budou využívány informace získané s pomocí techniky polostandardizovaných rozhovorů s hlavními aktéry regionálního rozvoje v jednotlivých obcích. Dále bude využito techniky studia dokumentů, a to jak odborné povahy, tak materiálů konkrétních obcí.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

obce; regionální politika; regionální rozvoj; dotace, strukturální fondy

Doporučené zdroje informací

Další literatura bude doporučena v průběhu zpracování práce.

- 1.KOL. AUT. 2011: Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň, Aleš Čeněk
- 10.Materiály Ústeckého kraje
- 2.MATES, P, WOKOUN, R. et al. 2001: Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. Praha, Prospektrum
- 3.BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. 2012: Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Praha, Karolinum
- 4.JANEČKOVÁ L., VAŠTIKOVÁ M.1999: Marketing měst a obcí. Praha, Grada Publishing
- 5.PEKOVA J., PILNÝ J.2002: Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha, ASPI Publishing
- 6.KOL. AUT. 2008: Řízení obcí I. Praha, Professional Publishing
- 7.KOL. AUT. 2008: Řízení obcí II. Praha, Professional Publishing
- 8.BERAN, V 2005: Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí. Praha, Academia
- 9.WOKOUN, R. a kol. 2008: Regionální rozvoj. Praha, Linde

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 23. 2. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2015

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Děkan

V Praze dne 22. 04. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „**Regionální politika a její úloha v rozvoji obcí Ústeckého kraje**“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za věnovaný čas, cenné připomínky a trpělivé konzultování. Dále moje poděkování patří Ing. Tereze Dostálové, Ing. Janu Otčenáškoví, Mgr. Radku Reindlovi a Ladislavu Gálovi za poskytnutí důležitých a nezbytných informací pro vyhotovení mé práce.

Regionální politika a její úloha v rozvoji obcí Ústeckého kraje

Regional Policy and its Role in Development of Municipalities within Ústecký Region

Souhrn

Tato práce se zabývá regionální politikou a její úlohou v rozvoji měst Ústí nad Labem, Litvínov, Podbořany a obce Podbořanský Rohozec. První část práce popisuje regionální politiku a její charakteristiku, vývoj, principy, nástroje a cíle v České republice a Evropské unii. Druhá část práce je zaměřena na vybrané města a obce v Ústeckém kraji. Jsou zde popsány základní obecné informace, a také charakteristiky území související s řešenou problematikou. Hlavním cílem práce je analýza fungování regionální politiky, zainteresovaných objektů, rozvojových dokumentů a poskytovaných a přijímaných dotací ve vybraných obcích Ústeckého kraje. Práce je dále zaměřena na hodnocení úrovně (procesů a fungování) rozvoje vybraných obcí, které budou také předmětem analýzy a hodnocení z hlediska pozitivních a negativních zkušeností.

Klíčová slova

Obec, regionální politika, regionální, rozvoj, dotace, strukturální fondy, Ústí nad Labem, Litvínov, Podbořany, Podbořanský Rohozec

Summary

This thesis deals with regional policy and its role in urban development Ústí nad Labem, Litvinov, Podbořany and municipalities Podbořanský Rohozec. The first part describes regional policy and its characteristics, development, principles, tools and targets in the Czech Republic and the European Union. The second part focuses on selected cities and municipalities in the Ústí nad Labem Region. There are described basic general information, and also the characteristics related to the issue being addressed. The main goal of this work is to analyze the functioning of regional policy stakeholders objects, development documents and provided and received subsidies in selected municipalities in the region. The work is also aimed at assessing the level (process and performance) development of selected municipalities, which will also be the subject of analysis and evaluation of both positive and negative experiences.

Keywords

municipality, regional policy, regional development subsidies, structural funds, Ústí nad Labem, Litvinov, Podbořany, Podbořanský Rohozec

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíl práce a metodika.....	12
3	Literární rešerše.....	13
3.1	Regionální politika.....	13
3.2	Regionální politika v České republice.....	15
3.2.2	Současný stav regionální politiky.....	16
3.2.3	Charakteristika regionů regionální politiky.....	18
3.2.4	Strategické dokumenty regionální politiky EU, ČR a Ústeckého kraje.....	19
3.2.5	Programovací období 2014 – 2020.....	21
3.2.6	Fondy v programovacím období 2014 – 2020	25
3.2.6.1	Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR).....	26
3.2.6.2	Evropský sociální fond (ESF).....	26
3.2.6.3	Fond soudržnosti (FS).....	27
3.2.6.4	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV).....	28
3.2.6.5	Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).....	28
3.2.7	Změny v programovém období 2014 – 2020.....	29
3.2.8.	Programovací období 2007 – 2013	29
3.2.8.1	Cíl konvergence.....	31
3.2.8.2	Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	31
3.2.8.3	Cíl evropská územní spolupráce.....	32
4	Základní charakteristiky Ústeckého kraje.....	34
4.1	Geografické charakteristiky.....	34
4.2	Správní členění Ústeckého kraje.....	35
4.3	Obyvatelstvo	37
5	Regionální politika Ústeckého kraje.....	40
5.1	Rozvojové dokumenty Ústeckého kraje.....	40
5.2	Organizační struktura zajištění regionálního rozvoje Ústeckého kraje.....	43
6	Posouzení vlivu regionální politiky na vybrané obce Ústeckého kraje.....	45
6.1	Ústí nad Labem.....	45
6.1.1	Stručný exkurz do historie Ústí nad Labem.....	47
6.1.2	Rozvoj statutárního města Ústí nad Labem.....	49
6.1.3	Rozvojové dokumenty města.....	51
6.1.4	Rozpočet, poskytované a přijímané dotace města Ústí nad Labem.....	55
6.1.5	Regionální politika Ústí nad Labem.....	57
6.2	Litvínov.....	60
6.2.1	Rozvoj města Litvínova	61
6.2.2	Strategické dokumenty města Litvínov.....	62

6.2.3	Rozpočet, poskytované a přijaté dotace města Litvínova.....	63
6.2.4	Regionální politika města Litvínova.....	66
6.3	Podbořany – souhrn základních informací.....	67
6.3.1	Rozvoj města Podbořany.....	69
6.3.2	Strategické dokumenty města Podbořany.....	70
6.3.3	Rozpočet a dotace města Podbořany	71
6.3.4	Regionální politika města Podbořany.....	72
6.4	Podbořanský Rohozec.....	74
6.4.1	Strategické dokumenty obce Podbořanský Rohozec.....	76
6.4.2	Rozpočet a dotace obce Podbořanský Rohozec.....	76
6.4.3	Regionální politika obce Podbořanský Rohozec	78
7	Diskuse.....	80
8	Závěr.....	81
	Použitá literatura.....	85
	Seznam příloh.....	88
	Příloha č. 1 - Oddělení ÚP a úsekem GIS statutárního města Ústí nad Labem.....	88
	Příloha č. 2 - Úsek GIS (oddělení ÚP) statutárního města Ústí nad Labem.....	89
	Příloha č. 3 - Oddělení strategického rozvoje statutárního města Ústí nad Labem.....	90
	Příloha č. 4 – Oddělení přípravy a realizace investic statutárního města Ústí nad Labem.....	91
	Příloha č. 5 - Oddělení hlavního architekta statutárního města Ústí nad Labem.....	92
	Příloha č. 6 - Vize, hlavní cíl, pilíře a cíle Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015-2020.....	93
	Příloha č. 7 – Hospodaření měst Ústí nad Labem, Litvínov, Podbořany a obce Podbořanský Rohozec	94
	Příloha č. 8 - Vzory otázek pro města Ústí nad Labem, Litvínov a Podbořany:.....	95
	Příloha č. 9 - Vzory otázek pro obec Podbořanský Rohozec:.....	96
	Příloha č. 10 – Graf získaných dotací statutárního města Ústí nad Labem v letech 2010 - 2014...97	
	Příloha č. 11 – Graf získaných dotací města Litvínov v letech 2010 - 2010.....	98
	Příloha č. 12 – Graf získaných dotací města Podbořany v letech 2010 - 2014.....	99
	Příloha č. 13 - Graf získaných dotací obce Podbořanský Rohozec v letech 2010 - 2014.....	100

1 Úvod

Původ regionální politiky můžeme datovat do 30. let 20. století na území Velké Británie v souvislosti s velkou hospodářskou krizí, kdy převážně regiony s tradičními odvětvími jako jsou těžba uhlí, hutnictví a textilní průmysl, pocítily dopady této krize. V tomto období se ve Velké Británii prohloubily socioekonomické rozdíly, a tak byl stát nucen přijmout opatření vedoucí ke zmírnění situace v těchto regionech. V roce 1934 byl přijat první legislativní dokument v oblasti regionální politiky „Zákon o speciálních územích“, v němž byly vymezeny problémové regiony, definovány způsoby pomoci spočívající ve zlepšení infrastruktury a rovněž stanovena pravidla pro alokaci prostředků. Po 2. světové válce se rozšířila do Francie a Itálie, v průběhu 50. a 60. let do Německa a dalších států Západní Evropy.

Regionální politika v České republice byla až do 90. let 20. století prakticky opomínaná, jelikož představitelé předchozích režimů měli jiné priority. V nadcházejících letech se regionální politice a regionálnímu rozvoji začala věnovat větší pozornost, která vyvrcholila v souvislosti s potencionálním vstupem do Evropské unie a budoucím možným čerpáním finančních prostředků jak z předvstupních fondů EU, tak i později ze strukturálních fondů EU.

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Právě prostřednictvím těchto fondů se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Tyto fondy můžeme rozdělit do dvou skupin. První skupinu tvoří strukturální a investiční fondy, druhou tvoří ostatní fondy.

Do skupiny strukturálních a investičních fondů řadíme Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS nebo také Kohezní fond), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).

Do skupiny ostatních fondů patří Fond solidarity a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci.

2 Cíl práce a metodika

Cílem této diplomové práce je analýza a zhodnocení fungování regionální politiky, zainteresovaných subjektů, rozvojových dokumentů a poskytovaných a přijímaných dotací ve vybraných obcích Ústeckého kraje – Ústí nad Labem, Litvínov, Podbořany a Podbořanský Rohozec. Práce bude také zaměřena na hodnocení úrovně procesů, postupů a úspěšnosti rozvoje vybraných obcí, které budou následně také předmětem analýzy a zhodnocení z hlediska pozitivních a negativních zkušeností.

Cílem teoretické části diplomové práce je vysvětlit pojem regionální politika, přiblížit její vznik a historický vývoj. Dále popsat principy, nástroje a cíle regionální politiky, a to jak na úrovni České republiky, tak na úrovni Evropské unie.

Dalším záměrem práce je uvést základní charakteristiky Ústeckého kraje z hlediska geografického, socioekonomického a správního. Také uvedení informací o územním rozvojovém programu.

Cílem praktické části diplomové práce je analýza veřejně dostupných dat, které souvisejí s tématem regionální politiky v Ústeckém kraji. V této části bude využito především studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat s využitím informací zejména Českého statistického úřadu, jednotlivých ministerstev a internetových stránek vybraných měst, informačních systémů Ministerstva financí CEDR a MONITOR. Při vyhotovení diplomové práce budou využívány informace získané s pomocí techniky polostandardizovaných rozhovorů s hlavními aktéry regionálního rozvoje v jednotlivých obcích. Dále bude využito techniky studia dokumentů, jak odborné povahy, tak materiálů konkrétních obcí.

3 Literární rešerše

3.1 Regionální politika

Ve všech státech, krajích a regionech světa se vyskytují různé úrovně vyspělosti regionálního rozvoje v politickém, ekonomickém, sociálním či environmentální sféře. Tyto rozdíly se v regionální struktuře v mnohém liší.

Regionální struktura v podstatě jakéhokoliv státu je tvořena jednak prosperujícími regiony s vysokou životní úrovní, ale i regiony s podprůměrnou ekonomickou výkonností, s vysokou nezaměstnaností a dalšími problémy. Příčiny meziregionálních rozdílů jsou různorodé a projevují se v řadě forem (Kolektiv autorů, 2008).

Regionální politika představuje soubor intervencí zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a jejich vyváženému územnímu rozmístění a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je jasné definování priorit a koncentrace prostředků na tyto priority (Postránecký, 2010).

Počátek regionální politiky je datován již do 20. a 30. let 20. století na území Spojeného království. Do současnosti se ovšem nepodařilo sjednotit obsahové vymezení tohoto pojmu, jelikož zasahuje do mnoha oblastí a oborů. Regionální politika je dle výkladového slovníku Dictionary of Human Geography definována jako součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem (Smith a kol., 1994).

Norbert Vanhove definuje, že regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení

sociálního rozdělení ekonomických efektů (Vanhove, 1999).

V regionální politice nalezneme dva různé způsoby pojetí. V divergentním dochází v průběhu vývoje k dalšímu zvětšování meziregionálních rozdílů, naopak v konvergentním má přirozenou základní tendenci vyrovnávání rozdílů mezi regiony.

Moderní regionální politika

Současné tendence v konceptech regionálního rozvoje výrazně naznačují zvýšenou důležitost a roli inovací, včetně jejich vlivu na ekonomický růst. Tyto aspekty začaly být intenzivněji vnímány na evropské úrovni zejména v souvislosti s určitým hospodářským zaostáváním EU za USA v posledních 15 letech (Wokoun a kol., 2012).

V současné moderní době dochází v regionální politice ke snaze, co nejvíce využít místní endogenní rozvojové potenciály převážně k ekonomickému a sociálnímu růstu, a také podpoře místních aktiv. Pro současnou regionální politiku je charakteristické prohlubování vztahů a spolupráce aktérů v soukromém a veřejném sektoru pomocí nástrojů Public-Private Partnerships.

Příkladem spolupráce na této úrovni mohou být na příklad v dopravní infrastruktuře (tunely, mosty atd.), zdravotnictví (nemocnice), školství (školy, koleje) či obraně (výzbroj, speciální infrastruktura).

Regionální politiku lze hodnotit podle dalších hledisek. Důležitým pojetím je tradiční a moderní. Moderní regionální politika se zaměřuje primárně na problémy týkající se procesu rychlé restrukturalizace a podporuje inovativnost. Moderní regionální politika se zaměřuje na mobilizaci vnitřních zdrojů, informace, služby a malé a střední firmy. Důležitým aspektem je silná decentralizovanost. Tradiční regionální politika se zaměřuje na snižování regionálních rozdílů, používá meziregionální přerozdělování a orientuje se na otázky lokalizace kapitálu i využití surovin. Cílovou skupinou tradiční regionální politiky jsou velké firmy a vyznačuje se značnou centralizovaností.

3.2 Regionální politika v České republice

Tato kapitola bude pojednávat o charakteristice a vývoji české regionální politiky od minulosti po současnost.

3.2.1 Historický vývoj

V souvislosti s historickým vývojem regionální politiky v České republice je nutné se zamyslet nad pojmem regionalismus, jelikož také souvisí s odborným zájmem regionálních věd a disciplín.

Počátky regionalismu jsou spojeny s procesem formování novodobého českého státu i se vznikem samostatného demokratického státu Čechů a Slováků v roce 1918. Tyto počátky byly u nás spojeny s kulturní, mnohdy i etnickou emancipací. Jednalo se o správní, politické i hospodářské a sociální otázky, které muselo nově vzniklé Československo řešit (Grospič, 2008).

Po vzniku Československa reagovali političtí představitelé a odborné kruhy na skutečnost, že nový stát převzal správní systém od rakouské monarchie, který nese známky centralizované moci. Tato skutečnost se stala jedním z podmětů pro odbornou diskuzi. Dalšími podměty byly především ekonomické, sociální, kulturní problematiky mezi národnostně nejednotným Československem. V této době začaly sílit regionální hnutí, které v některých regionech navázalo na tradici regionalismu 19. století. Odborné kruhy se snažily vymezit pojmy regionalismu a regionu. Regionalismus byl chápán jako ideový směr, ale také jako metoda a přístup k řešení ekonomických, politických i sociálně-kulturních problémů země. Hlavní náplní mělo být prozkoumání jedinečnosti jednotlivých oblastí a hledání řešení vzestupu. Na základě těchto idejí byla založena teoretická i praktická činnost, na které byly určeny úkoly, které se v rámci religionistického hnutí měly přednostně plnit. Jednalo se o úkoly sociální a sociologické, správní, kulturní a hospodářské (Grospič, 2008).

K plnění těchto úkolů nebyl dostatečný čas, neboť jejich dovršení bylo ovlivněno okupací země. V průběhu válečných příprav a války činnost religionistických hnutí pomalu utichá.

Po revolučním roce 1989 nebyla regionální politice kladena větší pozornost, jelikož představitelé komunistického režimu měli jiné tehdy aktuálnější problematiky k řešení, kterými byly například problematiky privatizace, transformace etc.

V roce 1992 schválila česká vláda Zásady regionální politiky vlády ČR. Cílem této politiky bylo převážně povzbuzení nabídkové strany ekonomiky formou přímé podpory podnikání a výstavby infrastruktury.

V roce 1994 bylo vytvořeno ojedinělé rozhodnutí o podpoře čtyř okresů s tehdy nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Podpora MSP se rozvinula prostřednictvím programu REGION, jehož cílem bylo zvýšit pomocí zvýhodněných podmínek přitažlivost MSP ve vybraných hospodářsky (strukturálně) problémových regionech.

Od roku 1996 došlo k postupné aktivizaci regionální politiky díky možnému vstupu do EU (vnější faktor). Proces aktivizace vyústil v řadu změn v oblasti institucionálního zajištění regionální politiky na centrální i regionální úrovni.

Za nejdůležitější krok lze považovat vznik Ministerstva pro místní rozvoj ČR k 1.11.1996. Dalším významným aktem bylo schválení 14 krajů, jež se později staly střední úrovní pro českou regionální politiku.

Po vstupu státu do EU v roce 2004 jsme se stali součástí tzv. společné regionální politiky.

3.2.2 Současný stav regionální politiky

V současné době realizuje Česká republika, jako člen Evropské unie, politiku evropské hospodářské a sociální soudržnosti.

Národní specifika regionálních potřeb a struktur jsou východiskem Strategie regionálního rozvoje ČR. Strategie vychází zejména ze Strategie hospodářského růstu ČR pro roky 2014 - 2020 a propojuje aspekty odvětvových hledisek s územními. Rozvoj regionů má být založen na rozvoji podnikání, podpoře regionální infrastruktury a rozvoji sociálním a environmentálním (Stejskal, 2009).

V podmínkách ČR se regionální politika uplatňuje z úrovně EU vůči vybraným

regionům NUTS II, z úrovně státu vůči státem podporovaným regionům prostřednictvím ústředních orgánů státní správy a státem zřízených institucí a z úrovně regionů vůči vybraným mikroregionům prostřednictvím územní samosprávy (kraje a obce).

Účinnost regionální politiky závisí na společném postupu obou úrovní, což zajišťují rozvojové dokumenty. Tato praxe je uplatňována i ve společné evropské regionální politice.

Důkazem, že se ČR začala zabývat smysluplným regionálním rozvojem až k přelomu milénia, je přehled **právních norem**, které některé ze svých částí upravují oblast regionálního rozvoje (Stejskal, 2009):

- Zákon č. 128/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 129/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 132/2000 Sb., o okresních úřadech a hlavním městě Praze
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Dokumenty regionálního významu¹:

- Evropská unie – Evropa 2020
- Česká republika – Strategie rozvoje ČR 2014 - 2020
- Kraje – Strategie rozvoje kraje, Program rozvoje kraje
- Regiony, mikroregiony, obce – Program rozvoje regionu, Strategický plán rozvoje regionu

¹ Více informací o strategických dokumentech naleznete v kapitole Strategické dokumenty regionální politiky v EU a ČR.

3.2.3 Charakteristika regionů regionální politiky

Jak je již výše zmíněno. V České republice jsou zřízeny regiony soudržnosti, kterým se v souladu s evropskou terminologií říká NUTS II.

Pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla proto v roce 1988 zavedena jednotná **nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS)**.

Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území: NUTS I, NUTS II, NUTS III (Fondy Evropské unie, 2012). Doporučené minimální a maximální počty obyvatel vyjadřuje tab. č. 1.

Úrovně NUTS II jsou po celé České republice s výjimkou hlavního města (Praha je specifickým, osmým regionem soudržnosti). Jelikož evropská kohezní politika je směřována především do územních celků s počtem obyvatel mezi 800 tisíci a třemi miliony, bylo nutné sloučení některých krajů, tak aby této hranice dosahovaly. Regiony soudržnosti jsou tedy na našem území tvořeny jedním až třemi kraji (Fondy Evropské unie, 2012).

Tab. 1 - Doporučené minimální a maximální počty obyvatel pro NUTS úrovně

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: Fondy Evropské Unie, Regionální politika EU, <http://www.strukturalni-fondy.cz>, 29. 12. 2014, vlastní úprava

Kromě úrovní NUTS existují dvě nižší úrovně územně správního statistického členění (nejsou určující pro rozdělení prostředků z fondů EU). Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky LAU (Fondy evropské unie, 2012). Územní členění úrovní NUTS a LAU vyjadřuje tab. č. 2.

Tab.č. 2 - Územní členění úrovně NUTS a LAU

Úroveň	Název	Počet jednotek	Název
NUTS I	Stát	1	Česká republika
NUTS II	Regiony soudružnosti	8	Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Moravskoslezský, Střední Morava
NUTS III	Kraje	14	Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký, Moravskoslezský, Jihomoravský, Zlínský, Vysočina
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských	Mostecký, Chomutovský atd.
LAU II	Města	6249	Chomutov, Litvínov atd.

Zdroj: Fondy Evropské unie, Regionální politika EU, <http://www.strukturalni-fondy.cz>, 29. 12. 2014, vlastní úprava

3.2.4 Strategické dokumenty regionální politiky EU, ČR a Ústeckého kraje

Se vstupem České republiky do Evropské unie a její zapojení do strukturální politiky nastala nutnost vypracování celé řady strategických a programových dokumentů. Veškeré dokumenty k aplikaci regionální politiky EU v České republice musí být v souladu s dokumenty aplikovanými v Evropské unii.

České dokumenty související s regionální politikou jsou de facto dvojkolejné: na jedné straně dokumenty pro českou národní podporu regionální rozvoje, na straně druhé dokumenty pro regionální politiku EU (Marek, Kantor, 2009).

Jak je již výše ve výčtu uvedeno, tak strategické dokumenty lze rozdělit do čtyř kategorií, a to na strategické dokumenty na úrovni Evropské unie, České republiky, krajů a regionů (mikroregionu, obcí, měst).

Evropská unie - Evropa 2020

Regionální politika má silný dopad v mnoha sférách. Její investice pomáhají plnit mnoho cílů EU. Politika soudružnosti doplňuje politiky EU, které se zabývají

například vzděláváním, zaměstnaností, energetikou, životním prostředím, jednotným trhem, výzkumem a inovacemi (Evropa, 2015).

Především ale regionální politika poskytuje nezbytný rámec pro investice k plnění cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění v Evropské unii do roku 2020 (Evropa, 2015).

Česká republika - Strategie rozvoje ČR 2014 – 2020

Strategie je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Zároveň je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013).

Strategie zahrnuje podrobnou **analýzu regionálních rozdílů** v ČR (především na úrovni obcí s rozšířenou působností), jejíž závěry se odrážejí v návrzích **cílů, priorit a konkrétních opatření** definovaných pro potřeby regionálního rozvoje. **Implementační část** nastavuje systém realizace regionálního rozvoje v rovině řídicí i koordinační a monitorovací na centrální/sektorové i regionální úrovni po stránce instrumentální (nástrojové), institucionální a zdrojové (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013).

Příklady strategických dokumentů na krajské úrovni:

- Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020
- Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020

Příklad strategického dokumentu pro regiony

- Program rozvoje města Litvínova 2014 – 2020
- Hlavní úkoly volebního období

3.2.5 Programovací období 2014 – 2020

Evropská komise v roce 2011 zveřejnila balíček šesti nových nařízení, jejichž finální verze byla schválena 17. prosince 2013. V programovém období 2014–2020 tvoří legislativní základ pro podporu z Evropských strukturálních a investičních fondů. Soubor těchto nařízení má zajistit jednotná pravidla v rámci celé Evropské unie i zlepšení koordinace mezi jednotlivými fondy, potažmo i programy na národní úrovni (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012).

Záměrem Evropské unie je, aby tyto fondy maximálním možným způsobem přispěly k naplňování strategie EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, což je dlouhodobá vize rozvoje Evropské unie. Pro lepší využití těchto fondů ve prospěch strategie EU 2020 zpracoval každý stát Dohodu o partnerství, kterou posoudila a schválila Evropská komise. K jejímu naplňování přispějí jednotlivé programy. V těchto dokumentech je určeno i rozdělení přidělených finančních prostředků mezi podporované oblasti (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012).

Programového období 2014–2020 je v souladu s rozpočtovým rámcem Evropské unie pro toto sedmileté období. Pro Českou republiku byly vyčleněny prostředky ve výši téměř 24 miliard eur (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012).

Strategie Evropa 2020 má tři vzájemně se posilující priority (Evropská komise, 2010):

- **Inteligentní růst:** rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích.
- **Udržitelný růst:** podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje.
- **Růst podporující začlenění:** podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností.

Evropská unie vymezila úroveň, které by chtěla dosáhnout do roku 2020. Za tímto účelem Komise navrhuje následující hlavní cíle EU (Evropská komise, 2010):

- 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno,
- 3% HDP Evropské unie by měla být investována do výzkumu a vývoje,
- v oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“
- (včetně zvýšení závazku na snížení emisí na 30 %, pokud budou podmínky příznivé),
- podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání,
- počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů.

Komise předkládá sedm stěžejních iniciativ, které by se měly stát katalyzátorem pokroku v každém z prioritních témat (Evropská komise, 2010) :

- **„Inovace v Unii“** – zlepšení rámcových podmínek a přístupu k financování výzkumu a inovací, čímž by se zajistilo, aby se z inovativních nápadů staly výrobky a služby vytvářející růst a pracovní místa.
- **„Mládež v pohybu“** – posílení výkonu systémů vzdělávání a usnadnění vstupu mladých lidí na pracovní trh.
- **„Digitální program pro Evropu“** – urychlení rozvoje vysokorychlostního internetu a využití jednotného digitálního trhu domácnostmi a podniky.
- **„Evropa méně náročná na zdroje“** – podpora oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů, podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, větší využití obnovitelných zdrojů energie, modernizace odvětví dopravy a podpora energetické účinnosti.
- **„Průmyslová politika pro éru globalizace“** – zlepšení podnikatelského prostředí, zejména pro malé a střední podniky, podpora rozvoje silné

a udržitelné průmyslové základny, která by byla konkurenceschopná v celosvětovém měřítku.

- **„Program pro nové dovednosti a pracovní místa“** – modernizace pracovních trhů a posílení postavení občanů rozvojem jejich dovedností v průběhu celého života za účelem zvýšení účasti na trhu práce a lepšího vyrovnání nabídky a poptávky na trhu práce, mimo jiné prostřednictvím mobility pracovních sil.
- **„Evropská platforma pro boj proti chudobě“** – zajištění sociální a územní soudržnosti tak, aby výhody vyplývající z růstu a zaměstnanosti byly ve velkém měřítku sdíleny a lidem postiženým chudobou a sociálním vyloučením bylo umožněno žít důstojně a aktivně se zapojovat do č. 867 společnosti.

Na programové období 2014 - 2020 byli připraveny programy, které budou čerpat finance z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). Tyto programy byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012.

Jedná se o následující programy (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012):

- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu;
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
- Operační program Zaměstnanost, řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí;
- Operační program Doprava, řízený Ministerstvem dopravy;
- Operační program Životní prostředí, řízený Ministerstvem životního prostředí;
- Integrovaný regionální operační program, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;

- Operační program Praha - pól růstu ČR, řízený Magistrátem hlavního města Prahy;
- Operační program Technická pomoc, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program Rybářství 2014-2020, řízený Ministerstvem zemědělství;
- Program rozvoje venkova, řízený Ministerstvem zemědělství;
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Rakouskou republikou a Českou republikou, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Program nadnárodní spolupráce Central Europe 2020, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Operační program nadnárodní spolupráce Danube, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj (schválen dodatečně usnesením vlády ČR č. 447 ze dne 12. června 2013);
- Operační programy meziregionální spolupráce, koordinované na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj.
- ESPON 2020

- Operační program INTERACT III

3.2.6 Fondy v programovacím období 2014 – 2020

Aby mohly členské státy EU čerpat finance z evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy) v programovém období 2014–2020, musí uzavřít dohodu o partnerství.

V dohodách o partnerství mezi Evropskou komisí a jednotlivými zeměmi EU jsou stanoveny plány vnitrostátních orgánů, jak budou využity finanční prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů v období 2014–2020. Určují strategické cíle a investiční priority dané země ve vztahu k celkovým cílům strategie Evropa 2020, pokud jde o inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (Evropa, 2014). Všechny 5 strukturálních a investičních fondů EU (ESIF) se řídí jedním soubor předpisů. Jde o tyto fondy (Evropa, 2014):

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)
- Evropský sociální fond (ESF)
- Fond soudržnosti (FS)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)
- Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Tyto předpisy mají za cíl: propojit fondy se strategií Evropa 2020, zlepšit koordinaci, zajistit jednotné uplatňování, zajistit co nejjednodušší přístup k prostředkům z fondů těm, kteří z nich mohou mít prospěch (Evropa, 2014).

Země EU spravují finanční prostředky decentralizovaně, formou sdíleného řízení. Podrobnější informace ke každému fondu najdete na jeho příslušných stránkách (dostupné finanční prostředky, podávání přihlášky atd.) (Evropa, 2014).

3.2.6.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

Hlavními cíli Evropského fondu pro regionální rozvoj jsou posílení ekonomické a sociální soudržnosti v Evropské unii vyrovnáváním rozdílů mezi jejími regiony (Evropa, 2014).

EFRR soustřeďuje investice do několika klíčových prioritních oblastí. Tento přístup se nazývá "tematická koncentrace"(Evropa, 2014):

- inovace a výzkum,
- digitální agenda,
- podpora malým a středním podnikům (MSP),
- nízkouhlíkové hospodářství.

Jaké prostředky EFRR se těmto prioritám přidělí záleží na kategorii regionu. Ve více rozvinutých regionech se musí nejméně 80 % fondů zaměřovat na nejméně dvě z těchto priorit (Evropa, 2014).

- V přechodových regionech se vyžaduje toto zaměření u 60 % fondů.
- V méně rozvinutých regionech je to 50 %.

Dále platí, že určité prostředky EFRR musí směřovat konkrétně na projekty nízkouhlíkového hospodářství (Evropa, 2014):

- více rozvinuté regiony: 20 %;
- přechodové regiony: 15 %;
- méně rozvinuté regiony: 12 %.

3.2.6.2 Evropský sociální fond (ESF)

ESF investuje do lidí, zaměřuje se na zlepšování příležitostí k zaměstnání a vzdělávání v celé Evropské unii. Také se snaží zlepšovat situaci nejzranitelnějších

osob ohrožených chudobou. Investice z ESF pokrývají všechny regiony EU (Evropa, 2014).

Na období 2014 až 2020 je více než 80 miliard EUR určeno na investice do lidského kapitálu v členských státech, další nejméně 3,2 miliardy EUR jsou přiděleny iniciativě na podporu zaměstnanosti mladých lidí (Evropa, 2014).

V období 2014-2020 se bude ESF zaměřovat na čtyři tematické cíle politiky soudržnosti (Evropa, 2014):

- podpora zaměstnanosti a mobility pracovních sil;
- podpora sociálního začleňování a boje proti chudobě;
- investování do vzdělávání, dovedností a celoživotního vzdělávání;
- posilování institucionálních kapacit a efektivní práce orgánů veřejné správy.

3.2.6.3 Fond soudržnosti (FS)

Fond soudržnosti se zaměřuje na členské státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU. Jeho cílem je eliminovat hospodářskou a sociální nerovnost a podporovat udržitelný rozvoj (Evropa, 2014).

Nyní podléhá stejným pravidlům týkajícím se přípravy programů, řízení a monitorování jako fondy EFRR a ESF prostřednictvím Nařízení o společných ustanoveních (Evropa, 2014).

V období 2014-2020 se Fond soudržnosti vztahuje na Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko (Evropa, 2014).

Fond soudržnosti přiděluje celkem 63,4 miliard EUR na činnosti spadající do následujících kategorií (Evropa, 2014):

- transevropské dopravní sítě, především prioritní projekty evropského zájmu, které určuje EU. Fond soudržnosti podporuje infrastrukturní projekty v rámci nástroje pro propojení Evropy;

- životní prostředí: zde může Fond soudržnosti podporovat také projekty týkající se energetiky či dopravy, pokud jasně prospívají životnímu prostředí ve smyslu úspor energie, využívání obnovitelných zdrojů energie, rozvoje železniční dopravy, posilování veřejné dopravy apod.

3.2.6.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

V souladu se strategií Evropa 2020 a celkovými cíli SZP byly na období 2014 – 2020 stanoveny tři **dlouhodobé strategické cíle** politiky rozvoje venkova EU (Evropa, 2014):

- zvyšovat konkurenceschopnost zemědělství;
- zajišťovat udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu;
- dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství a komunit, včetně vytváření a zachování pracovních míst.

3.2.6.5 Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Fond ENRF je fond pro oblast námořní a rybářské politiky EU na období 2014 – 2020. Je to jeden z pěti evropských strukturálních a investičních fondů (fondy ESI), které se vzájemně doplňují a přispívají k obnově růstu a vzniku pracovních míst v Evropě (Evropa, 2014).

Fond (Evropa, 2014):

- pomáhá rybářům při přechodu odvětví na udržitelný rybolov;
- podporuje pobřežní komunity v diverzifikaci ekonomiky;
- financuje projekty, jež zlepšují kvalitu života v evropských pobřežních oblastech a jejichž prostřednictvím se vytvářejí nové pracovní příležitosti;
- zvyšuje dostupnost finančních prostředků.

3.2.7 Změny v programovém období 2014 – 2020

Oproti programovému období 2007 - 2013 došlo ke změnám v systému čerpání z evropských fondů, a to jak na evropské, tak i české úrovni. Nejdůležitější z nich jsou (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012):

- rozšíření počtu zapojených fondů (nově i EAFRD a EMFF, tedy fondy politiky rozvoje venkova a Společné námořní a rybářské politiky) nastavení systému předběžných podmínek;
- vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (důraz na plnění stanovených indikátorů);
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámec);
- vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů;
- vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací.

V na české úrovni se jedná zejména o změny (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012):

- snížení počtu programů (snížení počtu tematických OP a ustavení jednoho Integrovaného regionálního operačního programu na místo původních sedmi ROPů);
- koncepce Jednotného metodického prostředí (má zajistit stejná pravidla skrze celý systém);
- rozšířené fungování monitorovacího systému (zjednodušení administrativy, žadatel již nebude muset tisknout žádné papíry).

3.2.8. Programovací období 2007 – 2013

V závěrech Třetí zprávy o soudržnosti (2004) byl představen návrh na změny

politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro programovací období 2007 – 2013, který byl dále rozpracován ve Strategických obecných zásadách Společenství (2006). Komisi byly stanoveny tři obecné zásady Společenství (Kolektiv autorů, 2008):

- přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující;
- zlepšení znalostí a inovací pro růst;
- vytváření více a lepších pracovních míst.

Sledování zásadních témat (cílů) má jednoduchý a transparentní rámec, projekty jsou sdruženy do třech skupin: konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce (Kolektiv autorů, 2008).

V období 2007-2013 se politika soudržnosti více zaměřuje na koncentraci zdrojů na nejchudší členské země a regiony, priority ale posouvá i k podpoře růstu, zaměstnanosti a inovací. Podle tematických oblastí bude nejvíce prostředků směřovat do dopravy, lidských zdrojů, udržitelného rozvoje, vědy a výzkumu, inovací a informační společnosti. V tomto období byly vytyčeny tři cíle, které vyjádří následující tab. č. 3.

Tab. 3 - Cíle a fondy programovacího období 2007 - 2013

Cíle 2007-2013	Fondy 2007 - 2014
Konvergence	Evropský fond regionálního rozvoje Evropský sociální fond Fond soudržnosti
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Evropský fond regionálního rozvoje Evropský sociální fond
Evropská územní spolupráce	Evropský fond regionálního rozvoje

Zdroj: Euroskop, Regionální politika, [http:// https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/](http://https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/), 29. 12. 2014, vlastní úprava

3.2.8.1 Cíl konvergence

V rámci konvergence bude ESF podporovat také úsilí o zlepšení vzdělávání a odborné přípravy a napomáhat rozvíjení institucionální kapacity i výkonnosti veřejné správy.

Hlavními oblastmi investic¹ jsou u všech programů politiky soudržnosti tyto (uvádíme jejich příslušné podíly na financích):

Znalosti a inovace: na tuto oblast je určeno téměř 83 miliard € (24 %), jedná se o výzkumná centra a infrastrukturu, převod technologií a inovace ve firmách, rozvoj a šíření informačních a komunikačních technologií;

Doprava: přibližně 76 miliard € (22 %) půjde na zlepšení přístupnosti regionů, podporu transevropské sítě a investice do dopravních sítí, které budou udržitelné z hlediska životního prostředí, zejména v městských oblastech;

Ochrana životního prostředí a prevence rizik: investice ve výši přibližně 51 miliard € (19 %) bude směřovat do infrastruktury v souvislosti s čištěním odpadních vod a zpracování odpadů, dekontaminace půdy s cílem její přípravy na nové ekonomické využití a ochrany proti ekologickým rizikům;

Lidské zdroje: 76 miliard € (22 %) bude určeno na vzdělávání, odbornou přípravu, plány podpory zaměstnanosti a sociálního začlenění z fondů ESF.

3.2.8.2 Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: způsobilých je celkem 168 regionů v 19 členských státech s celkem 314 miliony obyvatel. Dále jde o 13 regionů s 19 miliony obyvatel v oblastech se statutem phasing-in (postupné zavádění), kterým patří speciální finanční příspěvky v důsledku jejich dřívějšího statutu regionů cíle 1. Částka 54,9 miliard €, z nichž 11,4 miliard € je určeno pro regiony „phasing-in“, představuje necelých 16 % všech příspěvků (Práce pro regiony, 2008).

Posiluje konkurenceschopnosti regionů a zaměstnanost pomocí rozvojových programů na urychlení hospodářských změn prostřednictvím inovací, podporuje znalostní společnost, ochranu životního prostředí atd. Podporuje vznik většího počtu kvalitnějších pracovních míst přizpůsobováním pracovní síly a investicemi do lidských zdrojů.

3.2.8.3 Cíl evropská územní spolupráce

Zde jde o harmonický a vyvážený rozvoj území Unie a o podporování spolupráce mezi různými částmi EU. Jedná se o spolupráci příhraniční, nadnárodní a mezinárodní. Tento cíl byl vytvořen na základě zkušeností z iniciativy INTERREG z minulého programovacího období. Byl navržen jako nový právní nástroj – „přeshraniční regionální orgán“, na který je možno převést zabezpečení spolupráce jménem veřejných orgánů. Tento cíl je financován prostřednictvím Evropského fondu regionálního rozvoje (Kolektiv autorů, 2008).

Tyto cíle jsou financovány ze zvláštních fondů EU, které navyšují nebo stimulují investice ze soukromého sektoru a investice státních i regionálních správních orgánů. Jedná se o tzv strukturální fondy a Fond soudržnosti. Strukturální fondy jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony.

Evropský fond regionálního rozvoje bude podporovat programy věnované takovému rozvoji plus hospodářským změnám, vyšší konkurenceschopnosti a územní spolupráci v rámci EU, zatímco **Fond soudržnosti** se zaměří na infrastrukturu dopravní a životního prostředí, energetickou efektivnost a obnovitelné energie v členských státech s hrubým národním důchodem nižším než 90 % průměru Unie. V rámci cíle Konvergence se Evropský fond regionálního rozvoje zaměří na posilování infrastruktury, konkurenceschopnosti ekonomiky, výzkumu, inovací a trvalého regionálního rozvoje. V rámci cíle Konkurenceschopnost se pak zaměří na tři priority: inovace a ekonomika založená na znalostech, životní prostředí a prevence rizik, přístup k dopravě a telekomunikacím mimo městská centra (Práce pro regiony, 2008).

Evropský sociální fond poskytne v celé EU v rámci cílů Konvergence

a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podporu pro předjímání hospodářských a sociálních změn a jejich dobré zvládnutí. Zde by se mělo postupovat ve čtyřech klíčových oblastech: zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a podniků; zlepšení přístupu k zaměstnání a zvyšování účasti na pracovním trhu; posílení sociálního začlenění znevýhodněných osob bojem proti diskriminaci a usnadnění přístupu na trh práce; podpora reforem v oblasti zaměstnanosti a začleňování. V rámci konvergence bude ESF podporovat také úsilí o zlepšení vzdělávání a odborné přípravy a napomáhat rozvíjení institucionální kapacity i výkonnosti veřejné správy (Práce pro regiony, 2008).

4 Základní charakteristiky Ústeckého kraje

Tato kapitola se věnuje základní charakteristice Ústeckého kraje a vybraných zájmových území měst Ústí nad Labem, Litvínov, města Podbořany a obce Podbořanský Rohozec. Tato zájmová byla vybrána z důvodu odpovídající si rozlohy s odlišným rozvojem regionu. Popisuje je v rovině geografické, správního členění a obyvatelstva.

4.1 Geografické charakteristiky

Ústecký kraj zaujímá se svou rozlohou 5335 km² (6,8 % rozlohy České republiky) sedmým největším krajem v České Republice. Díky své poloze při hranicích s Německem dochází k vzájemnému prohlubování mezinárodní spolupráce a vztahů.

V kraji je povrch geograficky pestrý a různorodý. Hranici s Německem lemují Krušné hory, Labské pískovce a Lužické hory. Krušné hory jsou tvořeny hlubinnými vyvřelinami nebo prvohorními krystalickými břidlicemi. Na jihovýchodě kraje jsou roviny, které tvoří tzv. Českou křídovou tabuli. Na této tabuli se nacházejí hory Říp a České Středohoří s nejvyšší horou Milešovkou.

Kraj je silně ovlivněn značným nerostným bohatstvím, a to především hnědým uhlím, které je situováno nízko pod povrchem především v Mostecké hnědouhelné pánvi. Další suroviny, které se těží v kraji, jsou významná ložiska sklářských a slévárenských písků či stavebního kamene.

Na území Ústeckého kraje se nachází velkoplošné a maloplošné zvláště chráněných území, o kterých se píše v Zákoně 114/1992 Sb., o ochraně přírody, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o 5 velkoplošných zvláště chráněných oblastí, které spolu utvářejí čtvrtinu rozlohy kraje, a mnoho maloplošných zvláště chráněných oblastí o rozloze 3486 ha. Výčet chráněných území kraje uvádí následující tab. č. 4.

Tab. č. 4 - Velkoplošná zvláště chráněná území na území Ústeckého kraje

Zvláště chráněná území v Ústeckém kraji			
velkoplošné		maloplošné	
název	datum vyhlášení	druh	počet
Národní park České Švýcarsko	1.1.2000	Národní přírodní rezervace	11
CHKO České středohoří	19.3.1976	Národní přírodní památka	13
CHKO Labské pískovce	26.7.1962	Přírodní rezervace	53
CHKO Lužické hory	19.3.1976	Přírodní památky	63
CHKO Kokořínsko	1.9.2014		
Natura 2000			
název	počet	název	počet
Evropské významné lokality	105	Ptačí oblasti	5

Zdroj: Stav životního prostředí v krajích ČR – Ústecký kraj, 29. 12. 2014, vlastní úprava

Lesnatost v kraji je pod celostátním průměrem² 29,4 %, což jej řadí na páté nejnižší hodnoty v České republice. Struktura využití území

K největším toků v Ústeckém kraji patří řeka Labe, do které se zleva vlévá druhý největší tok Ohře a řeka Bílina. Z pravé strany se do Labe vlévá na území kraje Ploučnice, posledním pravostranným přítokem na našem území je řeka Kamenice.

V kraji jsou rovněž prameny minerálních a termálních vod. Příkladem může být Bílinská kyselka, prameny v Klášterci nad Ohří (Evženie, Klášterecký a Městský pramen) či prameny v Teplicích. Největší vodní plochou je Nechranická nádrž, vybudovaná na řece Ohří v západní části kraje. Jedná se o pátou největší nádrž v České republice, a také o nádrž, která má s délkou 3280 m nejdelší sypanou hráz ve střední Evropě.

4.2 Správní členění Ústeckého kraje

Ústecký kraj je rozdělen do 7 okresů, kterými jsou okres Děčín, Ústí nad Labem, Litoměřice, Teplice, Louny, Most a Chomutov. Celkově se v kraji nachází 354 obcí různých velikostí. Z tohoto počtu je 46 obcí se statutem města.

Od 1. 1. 2003 vstoupila do 2. fáze reforma veřejné správy, která stanovila vyhláškou správní obvody obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním

² Celostátní průměr lesnatosti je 32,9 %.

úřadem, včetně jejich sídel. Od tohoto data vzniklo v Ústeckém kraji 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností: Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec a 30 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem.

Tato práce je zaměřena na Ústecký kraj, který sousedí na západě s Karlovarským krajem, na jihu s Plzeňským krajem a Středočeským krajem a na východě s Libereckým krajem. Severní částí sousedí s Německem. V rámci regionální politiky EU byl kraj spojen s Karlovarským krajem a společně tvoří Region soudržnosti Severozápad, v rámci kterého se čerpal prostředky z Regionálního operačního programu Severozápad. Mezinárodně spolupracuje kraj s Německem ale také s Bosnou a Hercegovinou, Čínskou lidovou republikou (provincie Anhui a Hangzhou), Paraguayskou republikou (Itapua), Polskou republikou (region Dolní Slezsko, okres Ostróda), Srbskou republikou, Ruskem (Vladimirská oblast) a Slovenskou republikou (Žilinský samosprávný kraj).

Obr.č. 1: Okresy a správní obvody s rozšířenou působností Ústeckého kraje

Zdroj: Správní obvody obcí s rozšířenou působností. www.cszo.cz. 29. 12. 2014.

4.3 Obyvatelstvo

Na konci roku 2014 bylo v kraji 823 972 obyvatel, což jej řadí na páté místo v republice. Hustotu obyvatel můžeme označit za nadprůměrnou, jelikož její hodnota 155 obyvatel/km² je vyšší než vykazuje celostátní průměr (133 obyvatel/km²), a proto je Ústecký kraj po Hlavním městě Praze, Moravskoslezském a Jihomoravském kraji čtvrtou nejzalidněnější oblastí.

Nejhustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 93 747 obyvateli. Charakteristickým rysem kraje je relativně mladé obyvatelstvo, průměrný věk je 40,6 let. Dle indexu stáří, který udává počet obyvatel nad 65 let na 100 obyvatel do věku 0-14 let dochází v posledních letech k poklesu podílu osob v před produktivním (0-14) a produktivním (15-64) věku na úkor rostoucího podílu osob v post produktivním věku (65+). Tento jev znázorňuje tab. č. 5, která porovnává index stáří v jednotlivých městech ústeckého kraje v letech 2001 a 2011. Přesto patří obyvatelstvo Ústeckého kraje mezi nejmladší v ČR a index stáří je zde na nejnižší mezi kraji ČR. Regionální politika by se měla zaměřit na tento potenciál a směřovat úsilí na výchovu či podporu mladých lidí a rodin.

Tabulka č. 5 – Věková struktura a index stáří v Ústeckém kraji v letech 2001 a 2011

SO ORP	Obyvatel stvo	v tom ve věku			Index stáří 2011	Index stáří 2001
		0-14	15-64	65+		
Ústecký kraj	830 371	127 079	582 885	120 407	94,7	72,1
Bílina	20 898	3 513	14 508	2 877	81,9	60,9
Děčín	78 760	12 075	54 865	11 820	97,9	76,4
Chomutov	82 183	12 477	58 868	10 838	86,9	61,9
Kadaň	44 040	6 702	31 579	5 759	85,9	54,8
Litoměřice	59 469	8 865	41 974	8 630	97,3	71,7
Litvínov	39 573	5 895	27 465	6 213	105,4	86,7
Louny	43 605	6 684	30 604	6 317	94,5	78,9
Lovosice	27 515	4 009	18 911	4 595	114,6	95,5
Most	75 638	11 365	53 910	10 363	91,2	58,9
Podbořany	15 904	2 439	11 078	2 387	97,9	75,2
Roudnice nad Labem	32 324	4 977	22 207	5 140	103,3	95,4
Rumburk	33 824	5 469	23 643	4 712	86,2	64,4
Teplice	107 975	16 150	75 426	16 399	101,5	80,2
Ústí nad Labem	120 943	18 922	84 364	17 657	93,3	72,9
Varnsdorf	20 544	3 261	14 364	2 919	89,5	70,9
Žatec	27 176	4 276	19 119	3 781	88,4	70,6

Zdroj: Český statistický úřad, Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/4-obyvatelstvo1893>, citováno 26.3.2015

Ústecký kraj se řadí na šesté nejnižší místo v počtu živě narozených na 1 000 obyvatel (9,9), ale je zde nejvyšší úmrtnost v republice (10,8 zemřelých na 1 000 obyvatel). Ústecký kraj se počtem rozvodů na 1 000 obyvatel (2,8) řadí na třetí místo a počtem potratů na 100 narozených (46,3) na první místo v celorepublikovém srovnání.

V přepočtu tvorby hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele dosahuje Ústecký kraj cca 80 % republikového průměru, což jej mezi kraji řadí na desátou pozici. K nejvýznamnějším zaměstnavatelům Ústeckého kraje patří Severní energetická, Severočeské doly, Unipetrol RPA a Krajská zdravotní, a.s..

Pro Ústecký kraj je problematika kvality lidského a sociálního kapitálu zásadní. Pro sociální a vzdělanostní skladbu obyvatelstva kraj byl klíčovým přelomem konec 2. světové války, když bylo původního německého obyvatelstvo odsunuto a nastal příchod nových osídlenců, tak došlo k zpretrhání vztahu ke kraji, který si původní obyvatelstvo řadu let budovalo. Zaměření kraje na těžký průmysl si vyžádalo další přísun pracovních sil se značně specifickou, ale převážně nízkou

kvalifikací. Z těchto faktorů se odvíjí současný lidský kapitál.

Také vzdělanostní struktura obyvatelstva je pro Ústecký kraj jedním z klíčových problémů a úzce souvisí s vysokou nezaměstnaností v regionu. Vzdělanostní struktura obyvatelstva je silně ovlivněna předchozí jednostrannou orientací kraje na těžký průmysl a energetiku. Svou roli v současné době sehrává i blízkost Prahy, která jako přirozené ekonomické centrum nabízí kvalifikovaným pracovníkům širokou škálu uplatnění. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel se postupně ve všech krajích ČR zvyšuje, přesto se tento ukazatel v Ústeckém kraji dlouhodobě pohybuje hluboko pod celorepublikovým průměrem (Ústecký kraj, 2009).

Opačným polem problematiky struktury vzdělanosti a kvalifikace v Ústeckém kraji je vysoký podíl obyvatel bez vzdělání nebo pouze se základním vzděláním. Zde se kraj pohybuje dlouhodobě vysoko nad republikovým průměrem. Ukazatel má však pozitivní klesající trend.

5 Regionální politika Ústeckého kraje

V celém světě nalezneme různou úroveň vyspělosti v regionální politice. V České republice se v současné době setkáme se dvěma rovinami. První rovina je na úrovni regionů prostřednictvím územní samosprávy (krajů a obcí). Základní stavební jednotkou pro tvorbu a realizaci regionálního rozvoje v České republice jsou orgány kraje. Základem pro úspěšnou regionální politiku je spolupráce s danými úřady státní správy a koordinace zájmů obcí ve věcech naobecního významu.

Na státní úrovni se setkáváme s druhou rovinou regionální politiky. Ta to politika je prováděna prostřednictvím ústředních orgánů státní správy a zvláště státem zřízených institucí.

Hlavními úkoly krajské úrovně regionální politiky jsou:

- koordinace rozvoje územního obvodu kraje a rozvoj odvětví v jejich samostatné působnosti,
- koncipování vnitřní rozvojové politiky krajů, zpracování a implementace rozvojových programů,
- stanovení regionálních rozvojových priorit, ovlivňování vývoje regionálních disparit v rámci kraje a dbát o zachování krajinné a hospodářské pestrosti území.

5.1 Rozvojové dokumenty Ústeckého kraje

V období od roku 2000, kdy byla obnovena krajská samospráva, si již všechny kraje v ČR v souladu se zákonem o krajích pořídily minimálně jeden strategický programový dokument. Některé kraje byly v tomto ohledu velmi aktivní a disponují tedy celou soustavou strategických dokumentů, jiné kraje naproti tomu zvolily umírněnější přístup. Nejdéle s tímto krokem váhal Ústecký kraj, nicméně od roku 2006 disponují již všechny kraje bez výjimky alespoň jedním oficiálně schváleným strategickým dokumentem zaměřeným na řízení a koordinaci regionálního rozvoje (Štika, Příkryl, 2007).

V současné době existují v Ústeckém kraji rozvojové dokumenty Program rozvoje Ústeckého kraje 2014-2020, Regionální inovační strategie Ústeckého kraje, Rozvoj lidských zdrojů a Udržitelný rozvoj, o který bude pojednávat následující kapitola.

Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020

Tento program vznikl v letech 2012-2013 jako aktualizace předešlého rozvojového programu. Jedním z účelů aktualizace byla příprava podkladu pro rozdělování finančních prostředků v Ústeckém kraji z fondů Evropské unie v období 2014 – 2020. Zpracovatelem je firma SPF Group, v.o.s..

Součástí programu je analytická část včetně analýzy SWOT. Na návrhovou část z programu navazuje implementační část. Projednávání možností dopadu koncepce na životní prostředí (tzv. SEA) závisí na Zákoně 100/2001 sb. Veřejné projednání dokumentů nesmí v hodnocení chybět.

Po dokončení hodnocení SEA byl Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020 předložen k projednání Radě Ústeckého kraje a následně Zastupitelstvu Ústeckého kraje ke schválení. Následně byl Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 - 2020 zastupitelstvem Ústeckého kraje schválen .

Program rozvoje Ústeckého kraje má 5 hlavních cílů (Stabilizovat výkonnost regionální ekonomiky a zastavit zaostávání konkurenceschopnosti kraje vůči ostatním částem Česka, zkvalitněním poskytovaných veřejných služeb vytvořit podmínky pro kvalitní život všech skupin obyvatel, vybudovat kvalitní, dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelnou infrastrukturu a zlepšit životní prostředí v kraji, zatraktivnit města z pohledu obyvatel, návštěvníků a investorů a zlepšit fyzické a sociální prostředí deprivovaných částí měst, stabilizovat znevýhodněné části kraje z hlediska jejich vybavenosti, ekonomického a sociálního rozvoje a využití krajiny)

Regionální inovační strategie Ústeckého kraje

Regionální inovační strategie Ústeckého kraje je dokument na krajské úrovni. Který vznikl na základě podmíněného čerpání financí. V programovém období Kohezní politiky EU od roku 2014 kladen velký důraz na inovaci a výzkum,

existence koncepčního dokumentu měla zaručit účelné využití finančních prostředků. Společnost Berman Group byla vybrána jako zpracovatel Regionální inovační strategie Ústeckého kraje.

Prioritními oblastmi dokumentu jsou:

- Lidské zdroje pro zvýšení inovační a technologické výkonnosti ekonomiky kraje
- Transfer technologií a spolupráce výzkumných organizací a podnikového sektoru
- Inovace ve veřejné sféře

Poslední neméně důležitou částí dokumentu je návrh implementace. Znamená to, že struktura koordinuje následující kroky pro realizaci RIS, vlastní realizaci, monitorování situace a následné hodnocení.

Po dokončení byla Regionální inovační strategie Ústeckého kraje předložena k projednání Radě Ústeckého kraje a následně Zastupitelstvu Ústeckého kraje ke schválení. Zastupitelstvem Ústeckého kraje byla Regionální inovační strategie Ústeckého kraje schválena 26.2.2014 (Ústecký kraj, 2014).

Rozvoj lidských zdrojů

Strategický rozvojový dokument, jenž pojednává převážně o socioekonomických charakteristikách kraje například demografický vývoj kraje, struktura ekonomické základny a podnikatelské prostředí, situace na trhu práce nebo konkurenceschopnost lidských zdrojů. Skládá se z analytické a návrhové části, která pojednává o problémových oblastech a návrhu jejich řešení.

Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020

Projekt Podpory přípravy strategií udržitelného rozvoje ve vybraných regionech České republiky byl podpořen Strategií udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

Hlavními iniciátory projektu byli United Nations Development Programme, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo pro místní rozvoj. Součástí tohoto projektu jsou zpracované strategie Ústeckého a Libereckého kraje. Zpracovaná

regionální strategie má složit jako vzor por ostatní regiony v České republice.

5.2 Organizační struktura zajištění regionálního rozvoje Ústeckého kraje

Regionální rozvoj kraje má ve své kompetenci Odbor regionálního rozvoje. Tento odbor se dále člení na tři oddělení: oddělení regionálního rozvoje, oddělení cestovního ruchu a oddělení fondů a programů EU.

Oddělení regionálního rozvoje má v samostatné působnosti kraje trvale svěřeny úkoly, například (Ústecký kraj, 2015):

- pro rozhodování orgánů kraje zajišťuje a koordinuje vypracování dlouhodobé koncepce a strategie hospodářského a sociálního rozvoje kraje a jednotlivých odvětvových strategií a zajišťuje jejich aktualizaci
- pro rozhodování orgánů kraje zajišťuje a koordinuje vypracování a aktualizaci Programu rozvoje Ústeckého kraje a zajišťuje jeho implementaci
- pro rozhodování orgánů kraje průběžně analyzuje a hodnotí úroveň rozvoje svého územního obvodu a jeho částí, včetně stavu rozvoje a rozmístění jednotlivých sektorů a odvětví
- pro rozhodování orgánů kraje se podílí spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj (dále jen MMR) na vypracování celostátní strategie regionálního rozvoje a státních programů podpory regionálního rozvoje
- koordinuje mezinárodní spolupráci týkající se regionálního rozvoje
- zabezpečuje informační servis a vykonává poradenskou činnost v oblasti čerpání prostředků ze strukturálních fondů
- ve spolupráci s odborem vnějších vztahů vytváří optimální podmínky pro postavení kraje v rámci regionální politiky EU formou vhodné spolupráce se zahraničními regiony a orgány EU
- ve spolupráci s odborem životního prostředí zajišťuje přípravu podkladů pro

účast Ústeckého kraje v Evropské síti chemických regionů (ECRN)
a Evropské federaci agentur a regionů pro energetiku a životní prostředí
(FEDARENE)

V současné době administruje Ústecký kraj programy:

- Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Program Cíle 3 / Ziel 3

6 Posouzení vlivu regionální politiky na vybrané obce Ústeckého kraje

V této části práce je věnována pozornost regionální politice vybraných obcí a měst Ústeckého kraje. Vybrané obce jsou nejprve stručně představeny a následně popsáno fungování regionální politiky a to zejména na základě poskytnutých informací, které byly získány pomocí komunikace se zaměstnanci odborů zabývajících se regionálním rozvojem.

Obce byly vybrány s ohledem na co nejrozličnější stupeň správy. Z tohoto důvodu bylo vybráno krajské město Ústí nad Labem, město Litvínov, město Podbořany a obec Podbořanský Rohozec, které jsou na základě v současnosti platného Programu rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020 zařazeny do periferních oblastí s velmi nízkým relativním počtem ekonomických subjektů³.

6.1 Ústí nad Labem

Statutární město Ústí nad Labem je největším a krajským městem Ústeckého kraje. Během dlouhého vývoje se měnila celková podoba i "tvářnost" města. Ze sídla řemeslníků a obchodníků se v průběhu druhé poloviny 19. století stalo středisko průmyslu a jeden z nejvýznamnějších dopravních uzlů Čech.

Funkční zóny představují území převážně zaměřená na některé základní typy funkcí a činností, či jejich kombinace (např. na bydlení, výrobu, rekreaci):

- Historické jádro zahrnuje zónu uprostřed bývalých hradeb,
- Smíšená centrální zóna se skládá z centra města a jeho obvodů s kumulací bydlení a služeb,
- Smíšená obytná zóna sdružuje univerzální území pro bydlení a dále pro obchod (např. střed Klíše),
- Čistě obytná zóna má výlučně obytný charakter (např. sídliště Dobětice či Severní Terasa,

³ V rozvojovém programu se pojednává o regionu města s rozšířenou působností Podbořany, pod které obec Podbořanský Rohozec spadá.

- Výrobně obchodní zóna obsahuje převážně plochy produkčních a výrobních činností (např. Předlice),
- Zónu pro rekreaci a volný čas tvoří zařízení sportovní, rekreační a kulturní,
- Lesy a vysoká zeleň je území přírodního charakteru (okrajové části města v labském údolí),
- Venkovská zóna představuje plochy převážně přírodního charakteru s částečnou obytnou funkcí.

Vývoj města je těsně spjat s rozvojem průmyslové výroby. Klíčovým odvětvím, které využilo polohy města, se stal chemický průmysl. Vznik první výrobní Spolchemie⁴ je datován rokem 1808.

Starou tradici má energetika. Hnědé uhlí se zda těžilo již od roku 1760. V důsledku rozvoje těžby bylo likvidováno mnoho obcí a osad (např. Tuchomyšl, Vyklice a Hrbovice).

Současný výrobní program ústeckých podniků je velmi bohatý a některé výrobky jsou specifické právě pro zdejší průmysl. Náleží mezi ně např. organické a anorganické chemikálie, barviva, syntetické pryskyřice ze Spolchemie. Největším výrobcem tuků v ČR je "Setuza" na Střekově. Staletou tradici má výroba piva v Krásném Březně.

Město Ústí nad Labem, sídlo Ústeckého kraje, patří mezi největší a nejvýznamnější střediska severních Čech nabízející kompletní sortiment oblužné sféry. Svým zázemím a strukturou nabízených služeb ovlivňuje široké okolí, nejen v rámci svého okresu, ale i okresů sousedních.

4 Původní název byl Rakouský spolek pro chemickou a hutní výrobu.

6.1.1 Stručný exkurz do historie Ústí nad Labem

Údolí řek Bíliny a Labe bylo pro své příhodné životní podmínky osídleno od poslední doby ledové řadou různých prehistorických kultur a národů. Svědectvím je velké množství archeologických nálezů, z nichž je dnes většina soustředěna ve sbírkách Muzea města Ústí nad Labem (Statutární město Ústí na Labem, 2015).

První písemný doklad o městě Ústí nad Labem pochází z roku 1056 nebo 1057. Jedná se o zmínku v zakládací listině kapituly při kostele sv. Štěpána v Litoměřicích. Poprvé je zmíněno Ústí nad Labem jako královské město za panování Václava I. počátkem roku 1249. Tím patří Ústí nad Labem k nejstarším českým královským městům (Statutární město Ústí na Labem, 2015).

Do života Ústecka zasáhla drastickým způsobem třicetiletá válka. Několikeré pustošení Ústecka procházejícími armádami vyhnalo řadu obyvatel z domovů. 29. a 30. srpna 1813 zde odehrála bitva mezi francouzským armádním sborem a spojeneckými vojsky Rakouska, Ruska a Pruska. V této bitvě padlo více než 20 000 vojáků. Nakonec spojenci porazili francouzský armádní sbor a mohli se tak soustředit na rozhodující střetnutí u Lipska, kde vojenská sláva francouzského císaře Napoleona I. utrpěla zdrcující porážku.

Ve druhé polovině 19. století byla postupně vybudována hustá železniční síť, která spojila Ústí nad Labem se všemi významnými centry průmyslu a obchodu. Rozvoj říční dopravy dosáhl svého vrcholu na přelomu 19. a 20. století, kdy se Ústí nad Labem stalo největším přístavem Rakouska-Uherska. Národnostně bylo Ústecko většinou německé. V samotném Ústí nad Labem žilo dle sčítání lidu v roce 1930 necelých 20 % Čechů (Statutární město Ústí na Labem, 2015).

V důsledku Mnichovské dohody se dnem 9. října 1938 Ústecko stalo součástí Německa. V prvních poválečných volbách v roce 1946 v ústeckém okrese zvítězila s velkou převahou komunistická strana, která zde byla u moci až do roku 1990. Komunistický systém ale samozřejmě neumožnil obnovit původní postavení města jako centra svobodného mezinárodního obchodu (Statutární město Ústí na Labem, 2015).

Negativní zkušenost s komunistickou vládou vedla většinu obyvatel Ústecka v roce 1 989 k protestům a k aktivitám vedoucím ke změně politického systému. Od voleb v roce 1 990 se rozvíjí samospráva obcí a měst Ústecka, obnovují se základní struktury občanské společnosti a rozvíjí se příhraniční spolupráce se Saskem v rámci Euroregionu Labe. Jedním z významných kroků k posílení významu města Ústí nad Labem a Ústecka bylo založení Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v roce 1991. Symbolem naší současnosti je nový Mariánský most přes řeku Labe, který město Ústí nad Labem dokončilo v roce 1 998 (Statutární město Ústí na Labem, 2015).

Obr. č. 2 – Značka (logotyp) Ústí nad Labem

Zdroj: Logo města, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/files/logo-mesta.pdf>, 27. 2. 2015

6.1.2 Rozvoj statutárního města Ústí nad Labem

V Ústí nad Labem se zabývá regionálním rozvojem Odbor rozvoje města. Odbor se skládá ze čtyř oddělení, které jsou oddělení územního plánování s úsekem GIS, oddělení přípravy a realizace investic, oddělení strategického rozvoje a oddělení hlavního architekta.

Každé z oddělení má svou úlohu a svůj popis práce. Nejvyšším představitelem toho města je vedoucí odboru, který má v případě naléhavých situací pověřeného zástupce. Hlavní úlohami vedoucího je výkon především reprezentační a zastupující pozice města ve věcech územního a stavebního řízení dle stavebního zákona, v platném znění, a rozhoduje o oprávněných zájmech města a uplatňuje stanoviska Statutárního města Ústí nad Labem v tomto řízení na veškeré stavby.

Dále pak vedoucí odboru zastupuje město ve výkonu vlastnických práv při řízení stavebního zákona, v platném znění s výjimkou územního a stavebního řízení v případech, kdy město je vlastníkem předmětné nemovitosti a není investorem stavby, kdy město je účastníkem řízení pouze jako dotčený tj. vlastník sousední nemovitosti.

Tento odbor také zajišťuje výkon státní správy v přenesené působnosti (úřad územního plánování) v rozsahu zákona č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) na úseku územního plánování pro město Ústí nad Labem a příslušné obce v rozšířené působnosti na základě jejich žádosti nebo vykonává kvalifikovaný dohled nad pořizováním územně plánovací dokumentace.

Dle výše uvedené struktury odboru jsou rozděleny úlohy do čtyř oddělení. Oddělení územního plánování s úsekem GIS pořizuje územní plány a regulační plány pro obce ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Ústí nad Labem (okres Ústí n. L.), pořizuje územně plánovací podklady ORP Ústí nad Labem, vytváří předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, poskytuje územně plánovací informace.⁵

Úsek GIS výše uvedeného oddělení má na starosti správu geografického

⁵ Kompletní seznam činnosti oddělení územního plánování s úsekem GIS je uveden v tabulce č. 6 v seznamu příloh.

informačního systému (GIS) města Ústí nad Labem, pořizuje územně analytické podklady (ÚAP) ORP Ústí nad Labem, zajišťuje správu, údržbu a aktualizaci geografických dat, zajišťuje kompletní evidenci územně plánovacích dokumentů a územních studií pro správní obvod úřadu územního plánování, zpracovává tematické mapy nebo provádí analýzy dat GIS.⁶

Druhou částí odboru je oddělení strategického rozvoje, jenž zajišťuje zpracování strategických rozvojových dokumentů města, zajišťuje informování veřejnosti o záměrech strategického rozvoje města, zajišťuje zpracování, realizaci a řízení integrovaných plánů rozvoje města, shromažďuje projektové záměry města, analyzuje národní a evropské dokumenty pro čerpání dotací, zprostředkovává a účastní se jednání se zástupci orgánů EU, spolupracuje se Svazem měst a obcí, zabezpečuje administraci komise Programu aktivní politiky města Ústí nad Labem, zastupuje město v národních a mezinárodních orgánech pro přípravu a implementaci dotačních programů.⁷

Oddělení přípravy a realizace investic má na starosti především finanční stránku odboru. Stará se a koordinuje investiční záměry a obnovu inženýrských sítí v jednotlivých lokalitách města, zajišťuje smlouvy o věcném břemeni, jeho zaměření včetně vkladu do katastru nemovitostí, spolu zajišťuje souhrnné práce při zajišťování výkonu státní správy v činnostech územního rozhodnutí (plánu) a stavebního řádu, vodního hospodářství, pozemkových úprav, rozpočtu a financování, vede evidenci čerpání rozpočtu dle jednotlivých kapitol, sleduje čerpání rozpočtu města, kontrola účetních sestav a zpracovává materiály do RK RM a do RM u rozpočtových opatření odboru.⁸

Posledním čtvrtým oddělením je oddělení hlavního architekta, které se dále dělí na dvě části. První část má na starosti správní území města Ústí nad Labem a druhé správní obvod s rozšířenou působností města Ústí nad Labem.

První oddělení poskytuje orgánům města a odborům magistrátu odborný servis při řešení problémů z oblasti územního plánování a urbanismu, také

6 Kompletní seznam činnosti úseku GIS je uveden v tabulce č. 7 v seznamu příloh.

7 Kompletní seznam činnosti oddělení strategického rozvoje je uveden v tabulce č. 8 v seznamu příloh.

8 Kompletní seznam činnosti oddělení přípravy a realizace investic je uveden v tabulce č. 9 v seznamu příloh.

zpracovává podklady pro usměrňování dalšího rozvoje architektury a urbanismu ve městě, vyjadřuje se ke všem zásadním otázkám územního rozvoje města z hlediska urbanistických a architektonických hodnot v území. Zástupci tohoto oddělení se účastní práce v projektových týmech a pracovních skupinách sestavených z rozhodnutí orgánů města k řešení konkrétních problémů.

Druhé oddělení spolupracuje s oddělením územního plánování při pořizování územně plánovací dokumentace. Dále je projektantem územně plánovací dokumentace města Ústí nad Labem, v souladu se stavebním zákonem vyhodnocuje pravidelně nejméně jednou za 4 roky územní plán a jeho změny.⁹

6.1.3 Rozvojové dokumenty města

K rozvojovým dokumentům města Ústí nad Labem patří následující dokumenty:

- Strategie rozvoje města Ústí nad Labem na období 2015 - 2020
- Strategie rozvoje města Ústí nad Labem do roku 2015
- Komunitní plán péče
- Integrované plány rozvoje města (plánovací období 2007 - 2013)

Nejnovějším strategickým dokumentem je **Strategie rozvoje města Ústí nad Labem na období 2015 – 2020**, který byl schválen 2. 3. 2015.

Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015-2020 byla zpracována společností MEPCO, s. r. o. v úzké spolupráci s Oddělením strategického rozvoje Magistrátu města Ústí nad Labem a s důrazem na zapojení veřejnosti ve všech částech zpracování dokumentu. Strategie byla zpracována v rámci projektu „Příprava a zpracování Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015- 2020“, který je financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Ambicí strategie je, aby díky zapojení osob ze všech sfér života ve městě, reagovala na skutečné problémy ve městě, ale zároveň, aby byla v souladu s prioritami nového programového období Evropské unie a umožnila tak městu

⁹ Kompletní seznam činnosti oddělení hlavního architekta je uveden v tabulce č. 10 v seznamu příloh.

úspěšně pokračovat v čerpání dotačních prostředků z fondů ERDF a ESF.

Nejnověji schválený dokument specifikuje vize města, které rozdělujeme na krátkodobou a dlouhodobou vizi.

Strategická krátkodobá vize Ústí nad Labem zní:

„Metropole spojující přírodu a průmysl“ (Strategický plán města Ústí nad Labem, 2015).

Strategická dlouhodobá vize Ústí nad Labem zní:

„Ústí nad Labem – živé město ve strategické poloze mezi Prahou a Drážďany, v malebné krajině Českého středohoří, konkurenceschopné krajské centrum s velmi dobrou dopravní dostupností, s průmyslovou tradicí i rozvojovým potenciálem, s kvalitními podmínkami pro důstojný a zdravý život všech obyvatel, univerzitní město, město sportu, vzdělávání a živé kultury, místo zajímavých turistických cílů a křižovatka dějin“ (Strategický plán města Ústí nad Labem, 2015).

Pro posílení vazby mezi cíli a vizemi byl vydefinován hlavní cíl: **Zlepšení image a atraktivitu města**, který zastřešuje všechny cíle a bude společným souhrnným cílem všech pilířů dokumentu. Naplňováním každého cíle bude město v podstatě směřovat ke zvýšení své atraktivitu a zlepšení svého vnějšího i vnitřního image, přičemž atraktivita a image města Ústí nad Labem spočívá právě ve spojení přírody a průmyslu, které město bude posilovat (Strategický plán města Ústí nad Labem, 2015).

Další úrovní je pět pilířů rozvojového dokumentu, kterými jsou:

- Hospodářský rozvoj města, rozvoj a řízení města, vnější vztahy;
- Doprava;
- Lidské zdroje, školství a sociální záležitosti;
- Životní prostředí;
- Kultura, sport a cestovní ruch.

Nejnižší příčku pomyslného žebříčku struktury strategie můžeme rozdělit

na prioritní cíle a cíle. Strategie má určeno 27 cílů, z nichž je 6 definováno jako prioritní cíle, které jsou určeny k dosažení hlavního cíle. Kompletní seznam cílů naleznete v Příloze č. 6.

Prioritní cíle:

- Zajistit přiměřený udrbání rozvoj
- Odvrátit rizikové ekonomické trendy
- Zlepšit podmínky pro zaměstnanost a podnikání (včetně sociálního podnikání)
- Aktivní práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením a se sociálně vyloučenými lokalitami
- Zvýšit atraktivitu města a jeho přírodních a industriálních hodnot
- Podporovat sounáležitost občanů s městem a jeho tradicemi

Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015-2020 má návaznost na předešlý rozvojový dokument **Strategie rozvoje města Ústí nad Labem do roku 2015**.

Strategie obsahuje komplexní aktuální analytický profil města, který mj. definuje slabé a silné stránky města. Z analytického profilu vychází návrhová část, která definuje pět klíčových intervenčních oblastí rozvoje, z nichž vycházejí priority města na následující roky (Strategie rozvoje města Ústí nad Labem do roku 2015).

Základními intervenčními oblastmi jsou:

- Ekonomika města,
- Lidské zdroje a sociální oblast,
- Fyzické prostředí města,
- Doprava
- Řízení a správa města.

Prioritní by měl být rozvoj místního podnikatelského prostředí a cestovního ruchu, modernizace vzdělávací soustavy, tvorba urbanisticky hodnotného území a pokračující zlepšování životního prostředí, stejně jako rozvoj a modernizace hromadné dopravy. Důležitou roli by mělo hrát také zvyšování efektivity a kvality výkonu veřejné správy. Vzhledem k tomu, že se Ústí nad Labem potýká s nízkým patriotismem svých občanů, měla by vést řada aktivit k posílení občanské společnosti, komunitního pilíře při řízení města a zvýšení hrdosti obyvatel Ústí nad Labem na své město (Strategie rozvoje města Ústí nad Labem do roku 2015).

V souladu s právním řádem ČR byl současně s přípravou tohoto strategického dokumentu posuzován také jeho vliv na životní prostředí.

Třetím rozvojovým dokumentem je **5. komunitní plán péče města Ústí nad Labem pro období 2014-2017.**

Tento dokument je rozdělen do deseti oblastí péče o jednotlivé cílové skupiny. Každá z jednotlivých skupin má stanovené cíle a opatření. Jedná se o oblasti péče o seniory, oblast péče o osoby s duševním onemocněním, oblast péče o osoby ohrožené závislostmi, oblast péče o osoby s mentálním onemocněním, oblast péče o děti, mládež a rodinu, oblast péče o pro-rodinnou politiku, oblast péče o osoby se zdravotním postižením, oblast péče v přechodné krizi a nouzi, oblast péče o osoby nezaměstnané a osoby ohrožené sociálním vyloučením a oblast společných cílů.

Integrované plány rozvoje města

Tyto rozvojové plány obsahují projekty, které jsou realizované v určitém území nebo mají společné cíle v různých lokalitách a jsou mezi sebou časově a obsahově propojené. Ústí nad Labem mělo vypracované tři Integrované plány rozvoje města (Integrovaný plán rozvoje města Ústí nad Labem: Neštěmice - Sídliště Mojžíř, Integrovaný plán rozvoje města Ústí nad Labem - Centrum a Integrovaný plán rozvoje města Ústí nad Labem – Mobilita).

6.1.4 Rozpočet, poskytované a přijímané dotace města Ústí nad Labem

Z obr. č. 3 je patrná klesající tendence rozpočtu, jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. Celkové hospodaření statutárního města Ústí nad Labem je v intervalu 5 let v kladných hodnotách (viz příloha č. 7). V oblasti hospodaření veřejného sektoru, zejména pak v organizaci státní správy, bývá zcela běžné, že je výsledkem ročního hospodaření dané organizace ve ztrátě, jelikož se většinou jedná o organizace, jejichž smyslem není tvorba zisku, nýbrž poskytování veřejných statků a služeb. Pokud je výsledné roční hospodaření v kladných hodnotách, jedná se o obr. č. 4 – Graf zdrojů Zdroje dotací statutárního města Ústí nad Labem v letech 2010 - 2014 využívat zdroje potřebné pro zajištění její činnosti.

Dotace poskytované magistrátem můžeme zařadit do tří oblastí. Oblast číslo je jedna jsou Zdravá města, druhou oblastí je Program aktivní politiky a třetí oblast zahrnuje kulturu, sport a ostatní. Cílem poskytování těchto dotací je podpora aktivity v různorodých oblastech, přičemž každá těchto oblastí má vlastní pravidla i dotační program.

Mezinárodní oblast Zdravá města má za úkol vytvářet podmínky pro kvalitnější a zdravější život obyvatel města a je pod záštitou Světovou zdravotní organizací (WHO). Program aktivní politiky reaguje na soudobé potřeby města a obyvatel. Dále zajišťuje dostatek kvalitních projektů a financí pro realizaci, zabezpečuje finanční realizaci rozvojových projektů pomocí žádostí na vnější zdroje. Město poskytuje dotace také v oblasti kultury, sportu a jedná se především o menší dotace na různé kulturní a sportovní akce a sociální služby.

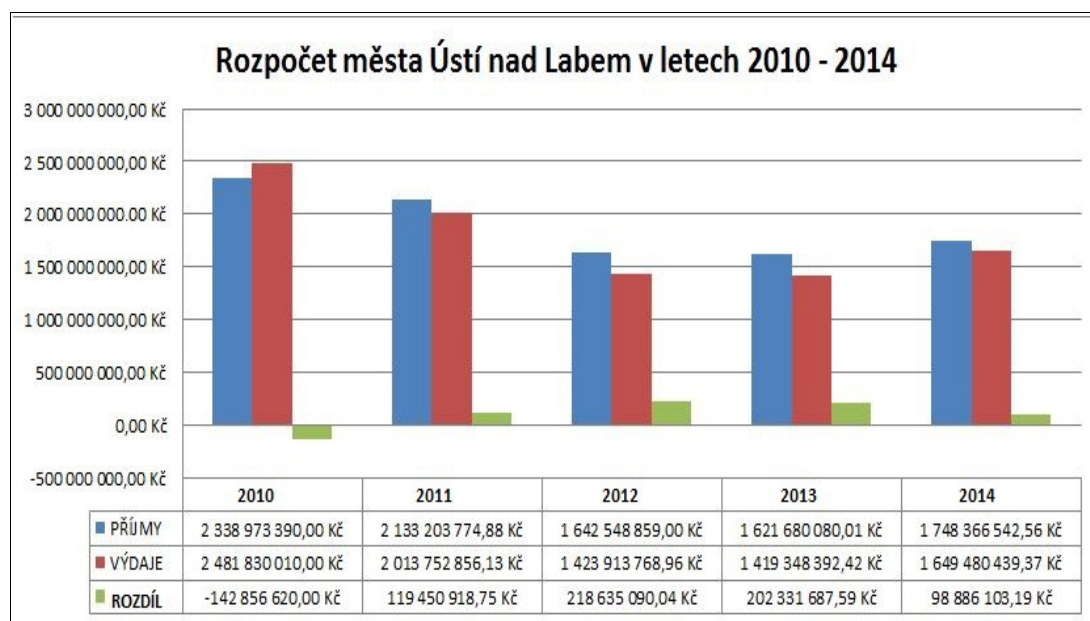
Město čerpá dotace ze státních a evropských dotačních programů. Mezi lety 2010 – 2014 získalo město z těchto zdrojů finance na řadu investičních i neinvestičních projektů.

Z grafu číslo 2 můžeme jistit, že nejvíce financí z národních dotací získalo město od Ministerstva pro místní rozvoj a to necelých 343 milionů Kč čili 20 % ze získaných dotací (obr. č. 4). Z fondů Evropské unie získalo město nejvíce z Evropského fondu pro regionální rozvoj a to 1,065 miliard Kč čili 63 %

ze získaných dotací (příloha č. 10). Jeden z nejvýznamnějších projektů byla výstavba cyklistická stezky mezi městy Ústí nad Labem a Děčínem nebo rekonstrukce Muzea města Ústí nad Labem s cílem zřízení centra česko-německých vztahů s názvem Collegium Bohemicum.

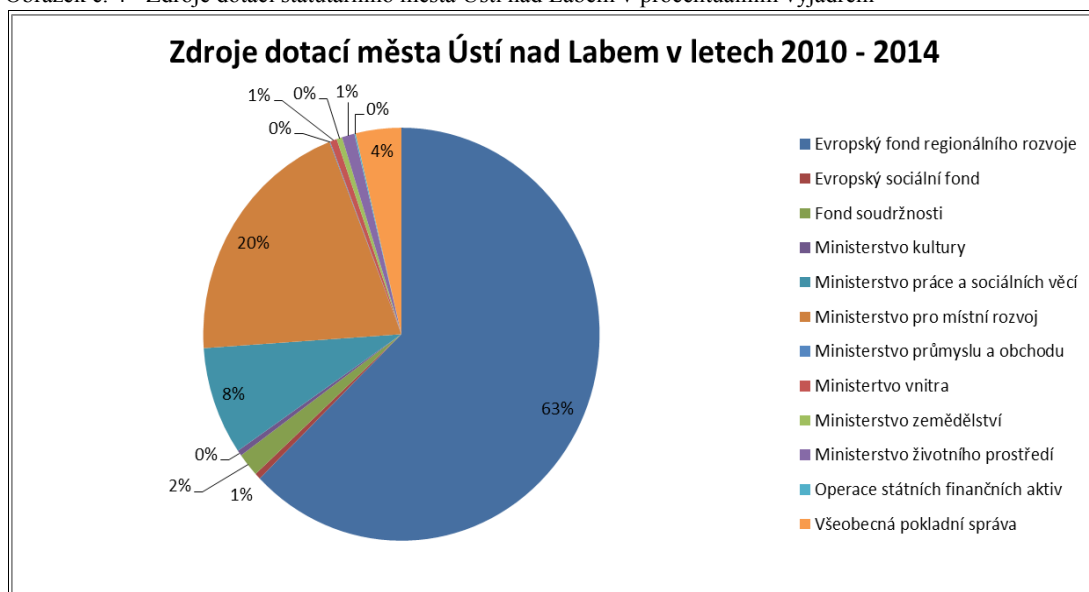
Projekt Collegium Bohemicum spočíval v rekonstrukci stávající, postupně chátrající budovy Muzea města Ústí nad Labem, významné novorenesanční kulturní památky z 19. století. Cílem projektu je zřídit v Ústí nad Labem stálou, specializovanou, neziskovou a veřejně prospěšnou instituci nadregionálního významu, která v sobě obsáhne muzeum, archiv, knihovnu, vědecké a vzdělávací pracoviště i místo pro poznávání, setkávání a dialog zájemců z řad odborné i laické veřejnosti z České republiky, Německa a dalších evropských i jiných zemí. Tato instituce se bude zabývat shromažďováním sbírek a informací, dokumentací, studiem, vědeckou analýzou, popularizací, jakož i všestrannou péčí o bohaté kulturní movité i intelektuální dědictví, které se váže k pestré historii česko-německých a česko-rakouských vztahů a které v českých zemích spoluvytvářeli čeští a moravští Němci, Židé, Rakušané a další německy mluvící lidé (Statutární město Ústí nad Labem, 2015).

Obr. č. 3 – Graf rozpočet města Ústí nad Labem v letech

Zdroj: Monitor – specializovaný informační portál MF ČR, Dostupné <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00265365>, 13. 4. 2015, vlastní úprava

Obrázek č. 4 - Zdroje dotací statutárního města Ústí nad Labem v procentuálním vyjádření

Zdroj: Informační systém Ministerstva financí, dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz>, 23. 3. 2015, vlastní zpracování

6.1.5 Regionální politika Ústí nad Labem

O regionální politice ve statutárním městě Ústí nad Labem byly informace

zjišťovány od Ing. Terezy Dostálové vedoucí oddělení strategického rozvoje Odboru rozvoje města. Vzor otázek pro polostandardizovaný rozhovor je zobrazen v přílohách.

Místním rozvojem či rozvojem města se nejvíce zabývá Odbor rozvoje města a to především oddělení strategického rozvoje a oddělení územního plánování. Částečně některé rozvojové aktivity spadají také pod odbor dopravy, odbor životního prostředí, oddělení cestovního ruchu.

Dle paní Dostálové podporuje stát rozvoj měst různými způsoby. Zejména pak finančně pomocí přímých příspěvků či dotačními tituly, a metodicky pomocí legislativy, poradenství, koordinace.

Největší faktory, které nejvíce podmiňují regionální rozvoj, rozděluje paní Dostálová do tří hlavních kategorií: fyzicko-geografické, socio-geografické a „ostatní“. V případě fyzicko-geografických faktorů se jedná zejména o polohu

města v rámci ČR, v rámci regionu, ale také polohu v údolí řeky Labe. Sociogeografické faktory vyplývají především z historického vývoje města a patří mezi ně sektorová struktura zaměřená na průmysl, vzdělanostní a věková skladba obyvatelstva atd. Do třetí kategorie by se daly zařadit faktory jako nepříznivá image města či legislativní bariéry.

Největší potenciál města vidí ve spolupráci s okolními městy v aglomeraci, ve spolupráci s UJEP¹⁰, v projektech, které mohou výrazně vylepšit obraz města a zvýšit kvalitu života místních obyvatel (Jezero Milada, Mariánská skála, břehy Labe). Vzhledem k množství brownfieldů a poloze města je zde velký potenciál pro nové investory a snížení nezaměstnanosti, pokud k tomu bude dostatek pracovníků s vhodnou kvalifikací.

Problémy a úskalí rozvoje města vidí v první řadě v zadluženosti města, která omezuje budoucí investice a přímé možnosti města, jak dosáhnout výrazné změny. Dalším úskalí je již jednou zmiňovaná negativní image, která má mimo jiné dopad na odchod mladých vzdělaných obyvatel (na tento jev ovlivňuje samozřejmě daleko více faktorů, nicméně i image města s nízkou kvalitou života tento trend ovlivňuje). Další úskalí vychází z vnějších okolností – např. nedokončená dálnice D8 nebo národní legislativa (např. v sociální oblasti - ubytovny).

Město Ústí nad Labem se snaží spolupracovat se všemi subjekty (občany, neziskové organizace, investoři) např. v rámci přípravy různých koncepcí a strategických dokumentů, či při přípravě a realizaci již konkrétních projektů. Spolupráce s ÚRR jednoznačně vyplývá z našeho postavení žadatele a jejich postavení poskytovatele dotace. Práce s občany, tj. s veřejností je kapitola sama pro sebe a ve své podstatě velmi specifická. Spolupráce, i když někdy může drhnout (politika atp.), je naprosto nezbytná a ve svém důsledku vždy pozitivní, musí být však dobře nastavena a z obou stran musí být jasný zájem.

Město Ústí na Labem spolupracuje s občany v Projektu Zdravé město Ústí nad Labem (Místní agenda 21)¹¹. Dále zve občany na veřejná projednání (např.

10 UJEP je zkratka pro Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně.

11 Projekt Zdravé město je mezinárodní projekt garantovaný Světovou zdravotní organizací (WHO). Vychází ze strategie Světové zdravotní organizace Zdraví 21 a z dokumentu OSN Agenda 21. Cílem Projektu Zdravé město je vytvářet podmínky pro kvalitnější a zdravější život obyvatel měst.

při přípravě nové Strategie rozvoje města proběhla celkem čtyři), veřejné besedy, kulaté stoly, také spolupracuje prostřednictvím městských noviny a anket.

Ohledně spokojenosti občanů paní Dostálová uvádí, že je tento ukazatel těžko měřitelný, na základě průzkumů spokojenosti občanů se životem ve městě v posledních letech spokojenost mírně roste.

Město má spolupracuje s městy pomocí Strategie ITI Ústecko-chomutovské aglomerace (Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litvínov, Most, Teplice). Dále spolupracuje se zahraničními partnerskými městy především pomocí projektů se zahraniční účastí, v poslední době např. PREVENT (Stockholm – Švédsko, Anverpy - Belgie, Gijon – Španělsko, Sofia - Bulharsko, Mnichov – Německo, Hague – Nizozemí, Catania – Itálie, Tallin – Estonsko) či APPEACE (**Montescudo, Montegridolfo a Gemmano** – Itálie, Sandanski – Bulharsko, Maribor – Slovinsko, Ipry – Belgie, La Junquera – Španělsko, Kavala – Řecko, Sarajevo - Bosna a Hercegovina).

Jako kladné přínosy ve strukturálních fondech vidí hlavně ve finanční stránce, v minulém období EU mohly dotace dosahovat někdy až 92,5 %, město aktivně čerpalo, tudíž i poměrně výrazně investovalo do realizace projektů s rozvojovým potenciálem pro město.

Negativní stránkou je silná administrativní zátěž, nutnost předfinancování (úvěry, zadluženost), nekompromisní kontroly a audity, jejímž cílem je vždy něco najít – z nálezů (byť ne vždy příliš významných) pak pro město plynou vysoké korekce, část dotací se musí vrátet, částky bývají neadekvátní míře provinění. Dodává, že se neposuzuje úspěšnost a účelnost projektu a to, zda projekt slouží svému účelu, ale to, zda jsou v pořádku všechny papíry.

K zafinancování projektů a aktivit město využívá vlastní a vnějších zdrojů. Vlastní zdroje města jsou poměrně stabilní a město nemá mnoho nástrojů, jak jejich výši výrazně ovlivnit. Co se týče vnějších zdrojů, tak město může využít dotačních titulů z operačních programů EU, národních zdrojů, nadačních grantů či jiných dotačních titulů (např. Norské fondy a Fondy EHP).

6.2 Litvínov

Téměř třicetitisícové město Litvínov, dříve německy též Leutensdorf, se rozkládá na jižním úpatí mostecké části Krušných hor. Severozápadní část Krušných hor proslula svým bohatstvím rudy a hornictvím. Těžba nerostů se odrazila i v jejich názvu, který v sobě skrývá rudokopeckou činnost, neboť vychází ze slova krušiti – dělat z něčeho kusy (Město Litvínov, 2009).

Město vzniklo spojením několika historických obcí. V současné době se skládá z deseti katastrálních území – Dolní Litvínov, Hamr, Horní Litvínov, Chudeřín, Janov, Křížatky, Lounice, Růžodol, Šumná a Záluží u Litvínova. Severní část města obklopují lesy a horské oblasti, proto se vyznačuje vesnickým typem osídlení s navazující rekreační funkcí. Jižní část města je typická svým průmyslovým využitím území (výsyvky, průmyslová zóna atd.) .

Nejstarší dochovaná zmínka o městě pochází z roku 1352 (Lutwinow). Původně zde byla dvě sídla – Horní a Dolní Litvínov s tvrzemi. Roku 1715 zde hrabě Jan Josef Valdštejn založil velkou manufakturu na výrobu sukna, jednu z prvních v českých zemích. Tuto událost dodnes připomíná obelisk, vztyčený ke stému výročí v roce 1815. Císař Karel VI. povýšil 7. května 1715 Horní Litvínov na městečko s právem pečeti a výročního trhu. V 19. století se v Litvínově rozvinula hrnčířská výroba a v širokém okolí těžba hnědého uhlí. Městem byl Litvínov učiněn 5. srpna 1852. Roku 1939 byl v Záluží, jižně od města, pod názvem STW (Sudetenländische Treibstoffwerke) založen velký chemický závod na výrobu syntetického benzínu z uhlí (Město Litvínov, 2009).

Dnes je Litvínov především významným severočeským střediskem chemického a textilního průmyslu, též strategickou křižovatkou dálkových ropovodů. V okolí se provádí rozsáhlá těžba hnědého uhlí (hlubinný důl Centrum v Záluží – dnes v likvidaci, doly v okolí Bíliny, Mostu a Jirkova). Ač je Litvínov relativně malé město a jeho význam je především ve výše zmíněném průmyslu a těžbě, je zde možno navštívit mnohé historické památky, jako např. Kostel svatého Michaela archanděla, který byl vystavěn v letech 1685 – 1694 podle plánu slavného barokního stavitele Jeana Baptisty Matheye, nebo Zámek Valdštejnů nacházející se v Mostecké

ulici. V současné době je část zámku využívána především jako obřadní síň města. Litvínov je rovněž centrem mnoha sportů, především však ledního hokeje, který zde má dlouhou tradici. Za zmínku stojí především fakt, že litvínovský hokejový klub HC Litvínov a.s. založený roku 1945, vychoval do dneška 22 hráčů pro severoamerickou NHL, což je evropský unikát (Město Litvínov, 2009).

Na obrázku č. 5 je vyobrazen znak města Litvínov, který se skládá z červeného štítu, na které je situována stříbrná hradební zeď s otevřenou zlatou bránou. V bráně se nachází do levé strany otočený stříbrný dvouocasý lev. Nad hradbami je znázorněn archanděl Michaela se zlatými vahami v levé ruce a mečem v pravé ruce.

Prapor města, který je znázorněn na obrázku č. 6 je tvořen ze čtyř vodorovných pruhů, žlutý, červený, zubatý bílý a žlutý v poměru 1:5:2:1. Bílý pruh má šest čtvercových zubů, pět stejných mezer a dvě poloviční mezery. Poměr šířky k délce listu je 2:3. Levou část praporu tvoří červená barva (Město Litvínov, 2004).

Obrázek č. 5 - Znak města Litvínov

Zdroj: Logo a prapor města, Dostupné z: <http://www.mulitvinov.cz/symboly-mesta/d-29436>

6.2.1 Rozvoj města Litvínova

Rozvoj města Litvínova má na starosti Odbor investic a regionálního rozvoje, jehož personální složení je složeno z vedoucího odboru, ekonoma odboru a členů tří úseků, ze kterých se odbor skládá. Jedná se o úseky: Úsek investic, Úsek Úřad územního plánování a Úsek strategického rozvoje. Kompletní seznam činnosti všechno úseků naleznete v přílohách.

Úsek Úřad územního plánování má za úkol řešit komplexně účelné využití a prostorové uspořádání území. Cílem je dosažení prospěšného souladu soukromých a veřejných zájmů v rozvoji území v rámci státní samosprávy a samosprávy Litvínova. Neméně důležitý rozvoj správního obvodu je usměrňován k zajištění udržitelného rozvoje území. Mezi další činnosti Úřadu územního plánování je vydávání koordinovaného stanoviska a koordinovaného závazného stanoviska, zastupování města Litvínov, činnosti spojené s procesem podpory regionálního rozvoje, pořizuje územní plány, regulační plány a územně plánovací podklady na žádost obce příslušné do správního obvodu města.

Úsek strategického rozvoje zpracovává „Program rozvoje města Litvínova“ a podobné dokumenty, vztahující se k územnímu plánování a investiční výstavbě, poskytuje metodickou pomoc řízeným složkám a organizacím města v oblasti zpracování žádostí o dotace ze státního rozpočtu, státních fondů a EU, spolupracuje se Svazem měst a obcí ČR a Regionální rozvojovou agenturou, případně obdobnými subjekty (Město Litvínov, 2013).

Úsek investic má převážně finanční a kontrolní funkci. Dále realizuje záměry města v oblasti investiční výstavby, kontroluje čerpání rozpočtu města ve své působnosti na položce Odboru investic a regionálního rozvoje, připravuje Investiční plán včetně odborného odhadu nákladů na stavbu, věcně a finančně kontroluje průběh investiční akce dle požadavků případné dotace nebo v případě nutnosti úpravy rozpočtu města v kapitolách a na položkách v působnosti Odboru investic a regionálního rozvoje předkládá požadavky na příslušnou rozpočtovou změnu (město Litvínov, 2013).

6.2.2 Strategické dokumenty města Litvínov

V současné době probíhá projednávání Programu rozvoje města Litvínov v letech **2014 – 2020**. Na tomto jednání budou veřejnosti představeny výsledky analytické části dokumentu, např. výsledky dotazníkové šetření, SWOT analýza, první návrh dalšího zaměření budoucího rozvoje města apod .

Pokud bude mít projednávaný program určitou podobu s předešlým

dokumentem, bylo by vhodné uvést informace i o **Programu rozvoje města Litvínova 2009 – 2013**. Tento dokument definuje možnosti a omezení rozvoje města, vyhledává vhodné způsoby financování rozvoje města, zejména z cizích zdrojů (fondy EU, národní dotace atp.).

Program rozvoje města měl sloužit především jako podklad pro zpracování konkrétních investičních záměrů, sestavování obecního rozpočtu, zpracování územního plánu, posuzování regionálních plánů a programů z pohledu obce a pro sestavení strategie rozvoje mikroregionů (Město Litvínov, 2009).

Dalším rozvojovým dokumentem **Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Litvínova na roky 2010 – 2013**, který byl následně prodloužen až do roku 2014. Tento plán měl za úkol rozvíjet síť sociálních a souvisejících služeb ve městě Litvínově tak, aby lépe vyhovovala občanům dané oblasti a citlivěji reagovala na jejich potřeby. Strukturován byl do částí A-H (úvodu do tvorby plánu – část A, informacích potřebných k plánování – část B, organizační struktura a procesu konzultací – část C, přehledu všech cílů a opatření 1.KPSSS – část D, přehledu cílů a opatření za jednotlivé pracovní skupiny – část E, společných cílech a opatření – část F, podkladových tabulek pro průběžné vyhodnocování plánu – část G, závěrečné informace o zkratkách – část H) (Město Litvínov, 2009).

Integrovaný plán rozvoje sídliště Janov

Tento plán má za úkol posílení sociální soudržnosti obyvatelstva žijícího v oblastech panelových sídliště. V tomto dokumentu se nachází informace o Litvínovu a Janovu. Jsou zde popsány struktury obyvatel, bydlení, zaměstnanost atd. Dále jsou v plánu popsány cíle, opatření a aktivity města, které vedou k rozvoji sídliště Janov.

6.2.3 Rozpočet, poskytované a přijaté dotace města Litvínova

Tato kapitola pojednává o rozpočtu a dotacích města Litvínov od roku 2010 do roku 2014. Na obr. č. 6 můžete vidět, jak se během tohoto období rozpočet vyvíjel. Od roku 2010 má jak příjmová i výdajová složka rozpočtu spíše klesající

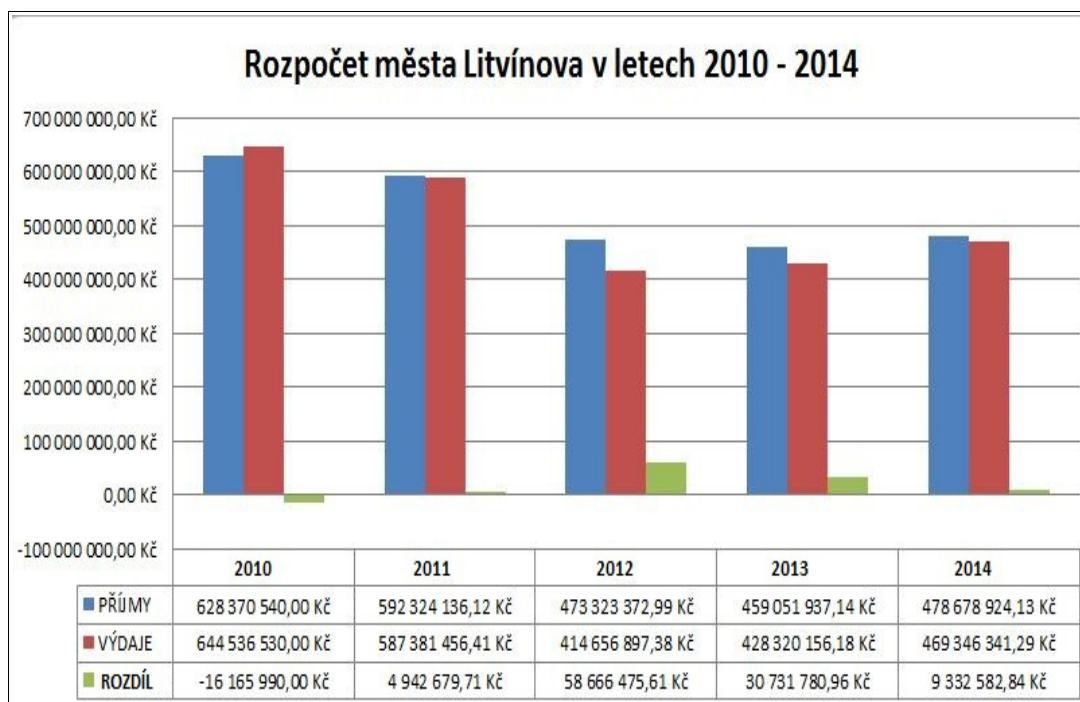
charakter. V celkovém hospodaření města Litvínova v jednotlivých letech od roku 2010 do roku 2014 se nachází Litvínov v zisku v letech 2010, 2011, 2013 a ve ztrátě byl v letech 2012 a 2014 (viz příloha č.7).

Pro rok 2015 město Litvínov vytvořilo program k předkládání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace. Dotace z rozpočtu města Litvínova (dále jen „Dotace“) poskytuje Město Litvínov v souladu s obecně závaznými předpisy, zejména zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou MF ČR č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, a v souladu s platnými Pravidly pro poskytování dotací z rozpočtu města Litvínova (Město Litvínov, 2015).

Tento program zároveň určuje účel a cíle poskytování dotací. Cílem dotací by měla být podpora kultury, sportu a tělovýchovy, sociálních služeb, cestovního ruchu, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, zájmové činnosti mládeže, prevence kriminality, primární protidrogové prevence a spolkové činnosti (Město Litvínov, 2015).

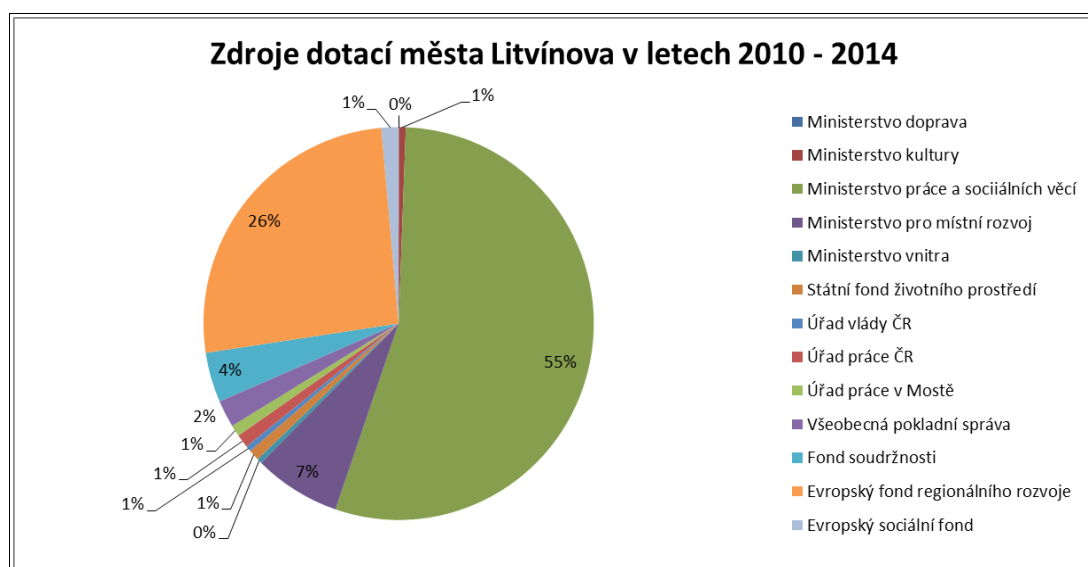
Město Litvínov má právo čerpat dotace z národních fondů a fondů Evropské unie. Na obr. č. 8 je možné vidět srovnání získaných národních dotací a dotací z fondů EU ve městě Litvínov v období 2010 - 2014. Nejvíce financí bylo získáno z Ministerstva práce a sociálních věcí necelých 300 milionů Kč, což je až 55 % (Příloha č. 11) ze všech dotací, které byly od roku 2010 do roku 2014 poskytnuty. Nejvíce financí z fondů EU získalo město Litvínov z Evropského fondu regionálního rozvoje necelých 143 milionů Kč, což je 26 % ze získaných dotací (obr. č. 7). Nejvýznamnějšími projekty jsou Cyklostezka napříč Litvínovem a Rekreační areál Nové Záluží, přestavba kulturního zařízení Citadela a Knihovny (projekty z EU), integrovaný plán rozvoje sídliště Janov (dotace z MMR na regeneraci sídliště). Pro problémovou lokalitu sídliště Janov bývá každoročně poskytována dotace od Ministerstva vnitra na projekty snižující kriminalitu sídliště Janov a projekty nulové tolerance.

Obr. č.6 – Graf vývoje rozpočtu města Litvínova v letech 2010 - 2014

Zdroj: Monitor – specializovaný informační portál MF ČR, Dostupné
<http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00265365,13.4.2015>, vlastní úprava

Obr. č. 7 – Graf zdrojů dotací města Litvínova v letech 2010 – 2014 v procentuálním vyjádření

Zdroj: Centrální registr dotací Ministerstva financí, Dostupné z:
<http://cedr.mfcr.cz/Cedr3InternetV417/Default.aspx>, vlastní úprava

6.2.4 Regionální politika města Litvínova

Informace o regionální politice v Litvínově byly získány Ing. Jana Otčenáška, který pracuje na Odboru investic a regionálního rozvoje v Úseku Úřadu územního plánování. Vzor otázek polostandardizovaného rozhovoru je v příloze.

Ing. Otčenášek uvedl, že se regionálním rozvojem zabývá Odbor investic a regionálního rozvoje, ale také rada města, resp. zastupitelstvo města, které mají hlavní slovo při schvalování a podávání dotací, programu rozvoje města apod.

K otázce na aktuální rozvojový dokument uvedl, že se v současné době projednává (viz. kapitola 6.3.2. Strategické dokumenty města Litvínova) Program rozvoje města v letech 2014 – 2020.

Jako faktory ovlivňující regionální politiku v městě Litvínov a jeho okolí vidí Ing. Otčenášek hlavně přírodní poměry, kterými můžeme chápat devastaci po velkoplošné těžbě hnědého uhlí. Dále poloha města v dosahu hlavních tras, resp. státní hranice, které umožňují bližší spolupráci se Spolkovou republikou Německo. Hlavní problémy, které také ovlivňují rozvoj města je nevyjasněná situace ohledně prolomení limitů těžby hnědého uhlí na Mostecku a sociálně vyloučené sídliště Litvínov – Janov.

Spolupráce mezi soukromou sférou nebo s občany uvádí spolupráci s Klubem přátel historie Litvínovska. Město se pokoušelo zapojit občany do rozvojových aktivit města prostřednictvím dotazníků v rámci zpracovávání Programu rozvoje města včetně pozvání na veřejné projednání. U těchto aktivit města vidí pozitivní ohlas u občanů i investorů. Pozitivní přínos strukturálních fondů vidí realizace projektů, které by jinak nebyly ve finančních možnostech města realizovat, jelikož má město Litvínov finanční prostředky pouze na projekty místního rázu. Negativním aspektem je složitá administrace podávání žádostí při vypracovávání projektů. Na otázku nejvýznamnějších projektů, dotovaných z EU či národních fondů vyzdvihl Ing. Otčenášek projekt Cyklostezka napříč Litvínovem a Rekreační areál Nové Záluží, přestavba kulturního zařízení Citadela a Knihovny (projekty z EU), integrovaný plán rozvoje sídliště Janov (dotace z MMR na regeneraci sídliště).

6.3 Podbořany – souhrn základních informací

Město Podbořany se nachází na výběžku Doupovských hor zhruba 80 km od Prahy a 30 km od lázeňského města Karlovy Vary. Další významnou nedalekou oblastí je královské město Žatec, jehož oblast je známá pro svou chmelařskou tradici.

Město Podbořany jsou hlavním správním sídlem správního obvodu Podbořany. Jeho rozloha činí téměř 338 km², takže zaujímá 6,3 % Ústeckého kraje. Je nejméně osídleným správním obvodem v našem kraji, jeho hustota je 47 obyvatel/km². Obyvatelstvo žije převážně v menších obcích, v samotném sídle správního obvodu je soustředěno necelých 40 % obyvatel (Český statistický úřad, 2014).

Zároveň je co do počtu třetím největším městským sídlem okresu Louny. Spolu s 12 místními částmi (Buškovice, Dolánky, Hlubany, Kaštice, Kněžice, Letov, Mory, Neprobylice, Oploty, Pšov, Sýrovice a Valov) se rozkládá na ploše 6014 ha (město Podbořany, 2015).

Od roku 2010 se počet obyvatel v Podbořanech pohybuje v intervalu zhruba 6200 - 6450. V roce 2013 bylo podle statistického úřadu ve městě 6302 obyvatel. V roce 2008 byl věkový průměr 36,8 let.

Některé významné přírodní celky České republiky zasahují do správního území Podbořanska. Doupovské hory velmi významně ovlivňují celkový ráz krajiny. Z přírodovědeckého hlediska jsou obdobou Českého středohoří. Malměřický les u Blatna zastupuje v tomto území rakovnickou pahorkatinu. Důkazem osídlení značné části území již v období pravěku dokládají četné archeologické nálezy na území správního obvodu Podbořan.

Bájně slovanské hradiště Wogastisburg, u kterého se roku 631 nebo 632 odehrála bitva mezi Sámovou říší a králem Dagobertem, se údajně nacházelo na blízkém vrcholu Rubínu.

První písemná zmínka o obci se nachází z roku 1369. Začátkem 15. století byly Podbořany prodány pánům Buriánovi a Janovi z Gutštejna. Ti podporovali zemědělskou výrobu a poučení selským hnutím v dobách husitských neměli odvahu utahovat poddanská pouta. Jan z Gutštejna dal Podbořanským základní tržní práva,

povolil každou středu trh a dovolil používat městský znak

Paroží v městském znaku pochází právě ze šlechtického erbu pánů z Gutštejna. Tím se staly Podbořany poddanským městečkem i obchodním střediskem a jeho obyvatelé částečně svobodnými obchodníky a měšťany. K rozšíření městských práv dochází v 16. Století a to 11. listopadu 1575 od Kryštofa Šlika. Zvláštním privilegiem bylo i to, že jednání před městským soudem probíhalo pouze v českém jazyce. Také samotná listina privilegia je psána česky, jako i ostatní písemné dokumenty z té doby. V roce 1576 ji pak císař Rudolf II. svým výnosem povýšil na město. (Město Podbořany, 2015).

Historie Podbořan a blízkého okolí je ve znamení stále intenzivnějšímu pronikání germanismu a bojů Čechů s Němci. 2. světové válce dochází k vystěhování německého obyvatelstva a k značnému vylidnění regionu, což má za následek nízká hustota zalidnění (viz. výše).

V Podbořanech se nachází i řada kulturních památek. Jedná se především o děkanský kostel svatého Petra a Pavla či Kostel Božského Spasitele.

Podbořany jsou členem Svazku obcí Podbořansko, který vznikl z iniciativy starostů jihozápadní části okresu Louny v roce 2000, který se rozkládá v jihozápadní části okresu Louny, a tedy i Ústeckého kraje. Sousedí s krajem Středočeským, Plzeňským a Karlovarským. Význam má i bezprostřední blízkost města Žatce, které může nabídnout mnoho zajímavostí, např. Muzeum chmele s chrámem piva. Na západě Doupovské hory, s městečkem Valeč, s jeho zámek, parkem a virtuálním muzeem. Členy svazku jsou kromě Podbořan i město Kryry, město Vroutek, město Blšany, městyse Nepomyšl, obec Krásný Dvůr, obec Lubenec, obec Petrohrad, obec Blatno u Jesenice, obec Očihov a obec Podbořanský Rohozec (Svazek obcí Podbořansko, 2015).

Tento svazek pořádá mnoho kulturních i sportovních akcí pro občany uvedených měst, městysů a obcí, aby tak udrželi místní kolektivitu a soudržnost. Svazek pomáhá i při vykonávání regionální politiky, jelikož dochází k výměně informací, zkušeností a rad mezi členy svazku.

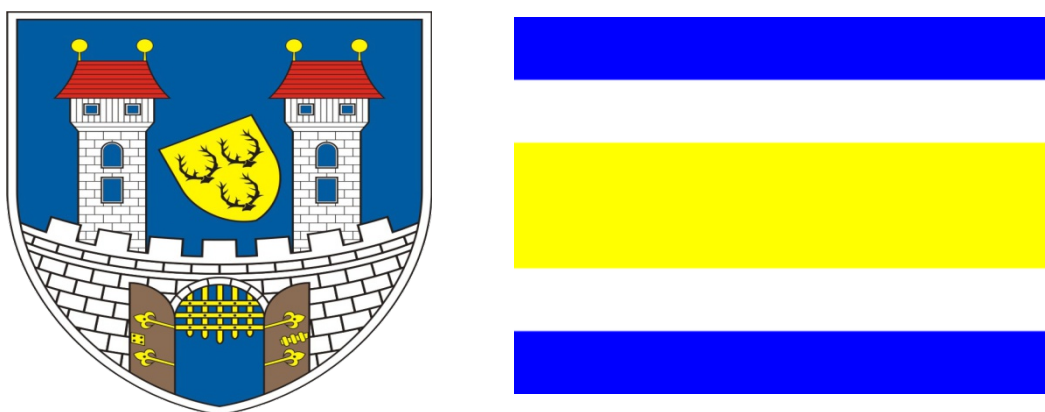
Město Podbořany má navázanou mezinárodní spolupráci s partnerskými městy

z Německa obec Ehrenfriedersdorf a Itálie obec Russi (Město Podbořany, 2015). Více o spolupráci se zahraničními městy v kapitole 6.3.4 Regionální politika v Podbořanech.

Symbyly měst jsou městský erb a městská vlajka. Na městském znaku je zobrazena bílá hradební zeď s otevřenou bránou. Mezi dvěma věžemi je do levé strany nakloněný erb se třemi parožími, které pocházejí z šlechtického erbu pánů z Gutštejna.

Vlajka je tvořena z pěti vodorovných pruhů v pořadí modrý, bílý, žlutý, bílý a modrý v poměru 1:1:2:1:1. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obrázek č.8 - Znak a vlajka města Podbořany

Zdroj: Logo a prapor města. Dostupné z: <http://www.podborany.net> a <http://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/1d9f2f5a-dafa-4512-9902-457656bca770>

6.3.1 Rozvoj města Podbořany

Tato kapitola se zabývá strukturou a činností odborů, které se zabývají rozvojem města Podbořany a jeho okolím. Dle starosty města Mgr. Bc. Radka Reindla se na rozvoji města a okolí podílejí v podstatě všechny odbory úřadu města. Nejvíce však Odbor investic a památkové péče (dotace na investice), odbor Místního hospodářství a služeb (dotace na odpadové hospodářství, veřejnou zeleň, školství, kultura atd.). Také je ve městě určena komise pro rozvoj města.

Odbor investic a památkové péče

Činnost toho odboru spočívá v zajišťování investic z rozpočtu města, zajišťování po technické stránce údržby objektů v majetku města v Podbořanech a místních

částech mimo objekty, které spravuje realitní kancelář L+L. Dále se vyjadřuje za město v územních a stavebních řízeních na území města a místních částech, zjišťuje možnosti přidělení investičních finančních prostředků z rozpočtu státu nebo z fondů jim zřízených. Nakonec má ve své kompetenci také památková péče (Město Podbořany, 2015).

Odbor místního hospodářství a služeb

Hlavním úkolem tohoto odboru je správa hospodářství a služeb města Podbořany, jejíž náplní činnosti je evidence a správa bytového fondu, úklid města, údržba zeleně, správa škol, zřízených městem Podbořany. Dále má na starosti rozpočty a výkaznictví škol v působnosti pověřeného úřadu Podbořany, pohřebnictví, kulturu, organizace trhů ve městě, správu městských lesů, agenda výherních hracích přístrojů, loterií a jiných podobných her, vnitřní správa technické části činnosti Městského úřadu, provoz a údržba autoparku Městského úřadu a odpadové hospodářství města (Město Podbořany, 2015).

6.3.2 Strategické dokumenty města Podbořany

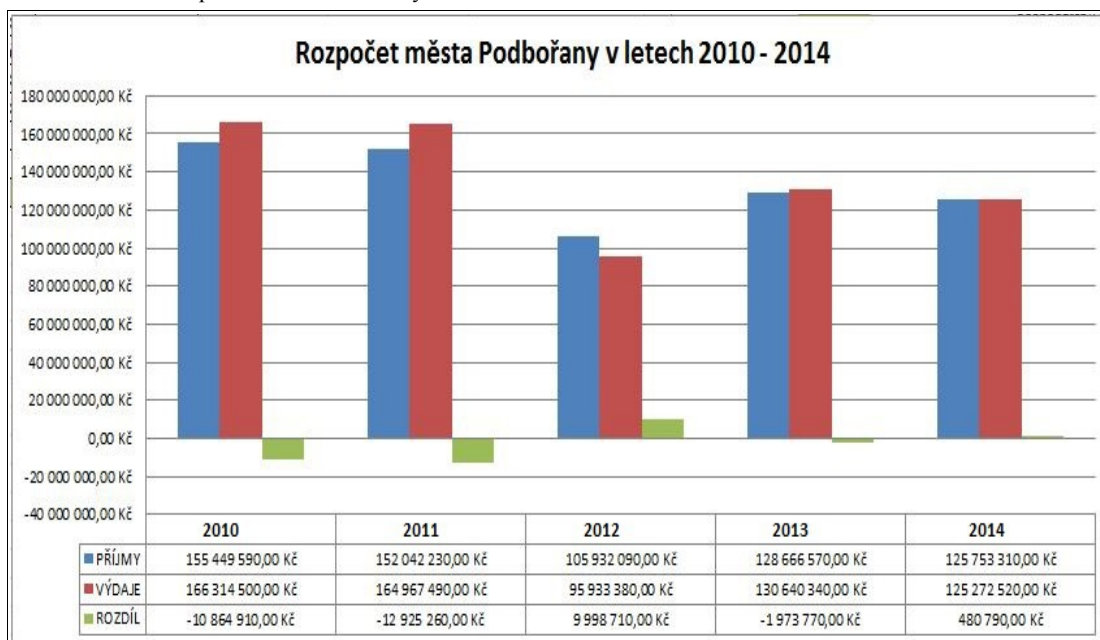
Město Podbořany má vyhotovené dokumenty Strategie rozvoje města Podbořany a Strategický plán rozvoje území Dobrovolného svazku obcí Mikroregion Podbořansko, ale konkrétní činnost se realizuje operativně dle vyhlášených dotačních výzev. Jako stěžejní rozvojový dokument vidí starosta Reindl Hlavní úkoly volebního období, které připravuje starosta a schvaluje nové zastupitelstvo. Na konci volebního období dochází k analýze, jak byli v minulých letech úkoly splněny. Nakonec se vydává prohlášení, které informuje o splnění, či důvodech nesplnění konkrétních úkolů. Tento postupu je i pozitivně vnímán občany, neboť sami vidí, zda zastupitelstvo dokáže realizovat předvolební sliby.

6.3.3 Rozpočet a dotace města Podbořany

Tato kapitola pojednává o rozpočtu a přijatých dotacích města Podbořany od roku 2010 do roku 2014. Během těchto let byl rozpočet Podbořan spíše ve schodku, což ale neznamená špatné hospodaření. V následujícím grafu č. 9 můžete vidět, jak se během tohoto období rozpočet vyvíjel.

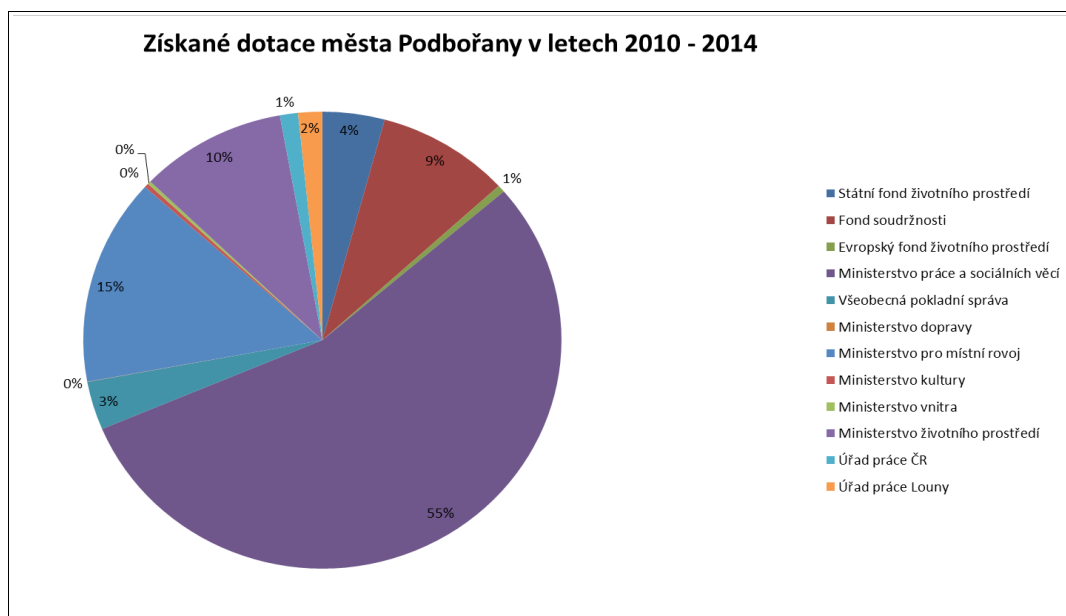
V grafu (příloha č. 12) je možné vidět srovnání získaných národních dotací a dotací z fondů EU ve městě Podbořany v období 2010 - 2014. Nejvíce financí bylo získáno z Ministerstva práce a sociálních věcí necelých 94 milionů Kč, což je až 55 % (obr. č. 11) ze všech dotací, které byly od roku 2010 do roku 2014 poskytnuty. Z fondů Evropské unie získalo město Podbořany nejvíce financí z Fondu soudržnosti a to necelých 15,4 milionu Kč, což je 9 % ze všech získaných dotací (graf č. 11). Nejvýznamnějšími projekty jsou snížení energetické náročnosti u Masarykovy základní školy, Základní školy Husova 276, Školní jídelny, Domu dětí a mládeže, pořízení techniky na realizaci opatření likvidace biologicky rozložitelného odpadu a zeleně.

Obr. č. 9 – Graf rozpočtu města Podbořany v letech 2010 - 2014

Zdroj: Monitor – specializovaný informační portál Ministerstva financí, Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00265365>, 13. 4. 2015, vlastní úprava

Obr. č. 10– Graf získaných dotací města Podbořany v letech 2010 – 2014 v procentuálním vyjádření

Zdroj: Centrální registr dotací Ministerstva financí, Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/Cedr3InternetV417/Default.aspx>, vlastní úprava

6.3.4 Regionální politika města Podbořany

O regionální politice ve městě Podbořany byly informace zjišťovány od starosty Mgr. Bc Radka Reidla. Vzor otázek pro polostandardizovaný rozhovor je uveden v přílohách.

Na otázku jak spolupracuje město s občany na vybudování pozitivní dojmu města, pan starosta odpověděl, že jsou Podbořany jedno z mála opravdu transparentních měst. A nepotřebovali k tomu ani populistické poslanecké iniciativy jako nový zákon o veřejných zakázkách a jiné nesmysly, které znemožňují normální fungování obce a naopak nahrávají nesmyslné vynakládání veřejných prostředků na různé agentury apod. Město Podbořany se řídí pouze cenou již cca 16 let. Vše ostatní máme v podmínkách výběrových řízení. V hodnotících komisích je za město vždy pověřený zaměstnanec a dále, za odborníky soudní znalec v oboru, dále právník, zástupce hospodářské komory a náhodně vybraný člověk zastupující veřejnost. Ve smlouvách máme vždy jako základní podmínku uvedeno, že jsou plně zveřejnitelné a že žádný údaj nesmí být utajován. Z jednání zastupitelstev pořizujeme zvukové záznamy, které zveřejňujeme na internetu, takže každý občan má v klidu domova možnost si vyslechnout, jak a o čem zastupitelstvo jednalo. Město řídíme na třech

základních pilířích: Nulové zadlužení, Optimální výše investic, Rostoucí hodnota obecního majetku.

Svůj pragmatický postoj vyjádřil i v otázce podpory státu v regionálním rozvoji. Jelikož již zažil za dobu svého působení mnoho zbytečných státních dokumentů a koncepcí, kterými se nikdo neřídí, proto je nehodlá připomínkovat.

Jako hlavní faktory, které podmiňují rozvoj města, označil hlavně strukturálně postiženou oblastí hlavně v ohledu zaměstnanosti potažmo nezaměstnanosti. Dále dostupnost státních úřadů přímo ve městě (Finanční úřad, Úřad práce, OSSZ atd.) V tomto ohledu stát městu jinak, než na papíře nepomáhá.

Největší potenciál města vidí v dlouhodobé koncepci vedení města. Právě díky politické stabilitě jsme byli schopni realizovat vlastní průmyslovou zónu v době, kdy o nich ostatní města ani nedokázala uvažovat, což znamenalo pro Podbořany cca 1 500 nových pracovních míst na 6 300 obyvatel. S tím jsme začali připravovat pozemky pro výstavbu rodinných domků, které prodáváme za velice nízké peníze. Cena 250,- Kč za m² s tím, že když stavebník zkolauduje rodinný dům, dostane od obce ještě max. 50.000 zpátky. V případě, že ho do 3 let nezkolauduje, tak jím zaplacená cena se stává smluvní pokutou a pozemek se přepisuje zpět do majetku města. Dále nerušíme ani neslučujeme žádná školská ani předškolní zařízení. Proto máme pořád 3 školy a 4 školky. Dále zachováváme další služby pro občany, které již jiná města nemají. Bazén 50m, bazén 25m, kino, kulturní dům, Domov pro seniory, Dům s pečovatelskou službou, Městská knihovna a další. Vše bylo financováno bez jediné koruny úvěru. Další potenciál je blízka a hlavně jednoduchá dopravní dostupnost do Prahy, Karlových Varů, Mostu, Chomutova, Spolkové republiky Německo. K tomu nízké náklady na žití. Okolní příroda a ráz venkovského bydlení.

Město dále spolupracuje se všemi organizacemi na území města, sportovními oddíly, občanskými sdruženími, registrovanými spolky apod. Právě díky této velmi úzké spolupráci zde nebudí realizace nesmyslných a na provoz a údržbu finančně náročných investičních projektů. Naopak podporují skutečné aktivity, které dokáží zpříjemnit život občanů ve městě i v okolí.

Toto značné úsilí má i pozitivní ohlas u občanů a investorů. V průmyslové zóně

jsou prosperující, které snižují nezaměstnanost. Obyvatelstva neubývá a naopak se zvyšuje porodnost. Zvyšuje se zájem o městem vytvořené stavební parcely a tím vznikají nové domy. Město získalo i několik významných ocenění: 1. místo v soutěži Město pro byznys Ústeckého kraje 2013, Uznání za podporu veřejné dopravy 2013 (vzhledem k přepočtu celkové výše investic do dopravních komunikací na 1 obyvatele), stříbrný diamant v Benchmarku obcí a měst od KPMG Praha, Zlaté erby.

Radek Reidl uvádí, že město spolupracuje se všemi obcemi v rámci ORP Podbořany, které jsou sdružené v DSO Mikroregion Podbořansko. Dále spolupracuje s okolními ORP bývalého okres Louny (Žatec, Louny). Dlouhodobě a úspěšně spolupracuje se zahraničními obcemi Ehrenfriedersdorf (SRN) a Russi (Italie) – výměna dětí předškolního vzdělávání, příměstské tábory v Čechách i Německu, sportovní turnaje. V otázkách dotací z národních fondů a fondů EU uvedl, že hlavním přínosem jsou peníze na financování projektů. Zároveň však vidí hlavní negativum taktéž v penězích na financování projektů, které se musí kvůli triviálním chybám vracet. Regionální rozvoj město financuje z rozpočtu města s jeho daňovými i nedaňovými příjmy, zlepšení propočtu rozpočtového určení daní, vlastní ekonomická činnost, využívání dotačních programů.

6.4 Podbořanský Rohozec

Podbořanský Rohozec je malá obec, která se rozkládá u úpatí Doupovských hor na jihozápadní části Ústeckého kraje 12 km od Podbořan. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1424. V této poslední obci u vojenského újezdu Hradiště trvale žije 124 obyvatel. V roce 2015 se po plánovaném zmenšení vojenského újezdu připojí osada Bukovina.

Nedaleko obce stojí zřícenina hrádku Křečov, o kterém jsou první písemné zmínky datovány do roku 1338, kdy byl zničen křižáky v husitských válkách. Uprostřed obce stojí barokní kaple sv. Notburgy z roku 1744. Další pamětihodností obce je tvrz Budiš, místně nazývaná Rondel, která se rozkládá asi 1 kilometr od obce poblíž hájenky Střelnice. Tvrz zanikla po vpádu křižáků v roce 1421. V 19. století na místě tvrze Budiš byli nalezené mince z dob vlády Lucemburků. Poslední

památkou je židovský hřbitov nedaleko obce, který je důkazem bývalého židovského osídlení, které na tomto území do druhé světové války přebývalo (Bláhová, 2013).

Z obce pochází významný cestovatel a arabista Eduard Glaser (*1855 – 1908), který několikrát navštívil Jemen a Arabský poloostrov, a je autorem několika odborných knih (Bláhová, 2013).

Mezi společný zájem spolků Koňský dvorec Chmelištná a vznikajícím Rohozeckým spolkem kultury je revitalizovat a využívat zříceninu hrádku Křečov k společným aktivitám pro turisty a obyvatelé přilehlého okolí.

Obyvatelstvo obce můžeme rozdělit do dvou skupin. První skupinou jsou obyvatelé s nahlášeným trvalým pobytem na území obce, který je se v letech 2010 – 2013 pohyboval kolem 133 obyvatel. Druhou skupinou jsou lidé, kteří využívají nemovitosti v obci k rekreaci.

Doupovské hory jsou v seznamu ptačích oblastí Natura 2000. Tato oblast má rozlohu 63 2116,7237 ha a rozkládá se v nadmořské výšce 278 - 934 m n. m.

Navrhovaná oblast se nachází v západních Čechách, mezi obcemi Kláštec nad Ohří, Karlovy Vary, Čichalov a Krásný Dvůr. Území má okrouhlý tvar, na délku i na šířku přesahuje 28 km a prakticky se shoduje s geomorfologickým celkem Doupovské hory. Nejvyšším bodem je vrch Hradiště s 934 m n. m. (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2015).

Doupovské hory jsou jedním z významných území České republiky z hlediska výskytu řady zvláště chráněných a ohrožených druhů ptáků (tetřevka obecná, sokol stěhovavý, bukač velký atd. (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2015).

Obr. č. 11 znak obce Podbořanský Rohozec

Zdroj: Znak obce Podbořanský Rohozec, Dostupné z: <http://www.prohozec.snadno.eu/>

6.4.1 Strategické dokumenty obce Podbořanský Rohozec

Obec nemá vypracované žádné rozvojové strategie či plány. Jediný dokument je Územní plán obce Podbořanský Rohozec.

Územní plán obce Podbořanský Rohozec

Obec v zastoupení starostou Ladislavem Gálem spolupracovala s městem Podbořany, které bylo také zřizovatelem (Úřad územního plánování) územního plánu, který byl vypracován Ing. Václavem Jetelem. Tento dokument obsahuje návrh územního plánu, odůvodnění a vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území.

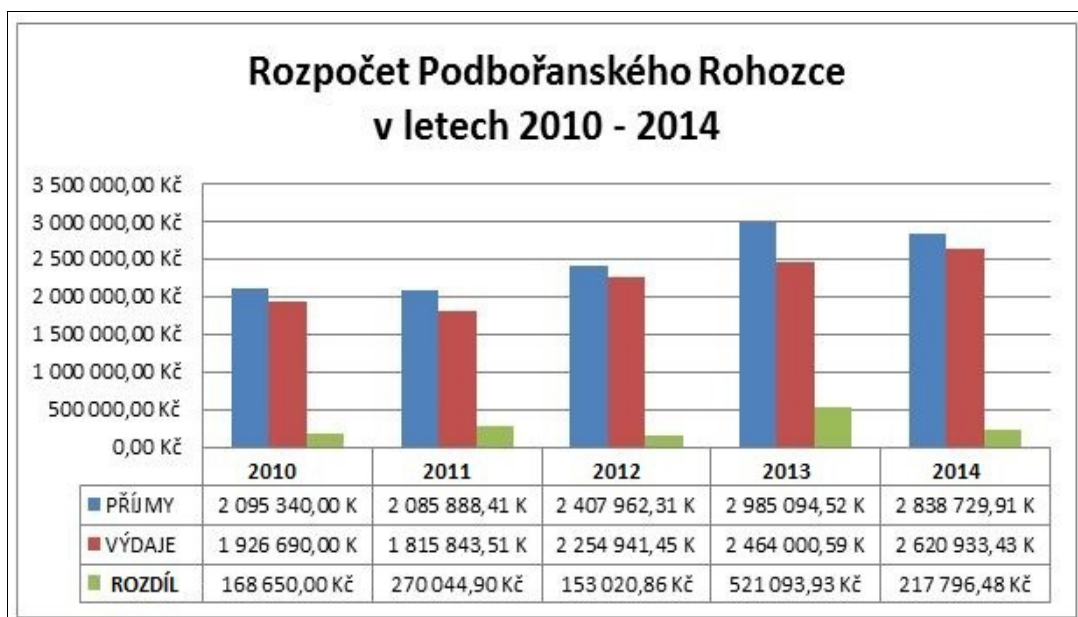
6.4.2 Rozpočet a dotace obce Podbořanský Rohozec

Podbořanský Rohozec disponuje s rozpočtem necelých 2 840 000 Kč. Z následujícího grafu (obr. č. 12) lze vidět, že v letech 2010 – 2014 byl rozdíl mezi příjmy a výdaji vždy kladný čili přebytkový. Vývoj rozpočtu má stoupající charakter, což značí o postupném posilování obce.

Podbořanský Rohozec má také právo čerpat dotace ze státních a evropských dotačních programů, to lze vidět na obr. č. 13 a příloze č. 13. Mezi lety 2000 – 2014 získala obec z těchto zdrojů finance na řadu investičních i neinvestičních projektů. Jako malá obec získala v tomto intervalu 33 dotací. Jednu z Evropského fondu regionálního rozvoje na projekt CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze). Tento projekt často využíván, jelikož občanů obce ušetří cestu do Podbořan, když potřebují výpis ze státních rejstříků či jiných služeb, které CzechPOINT nabízí.

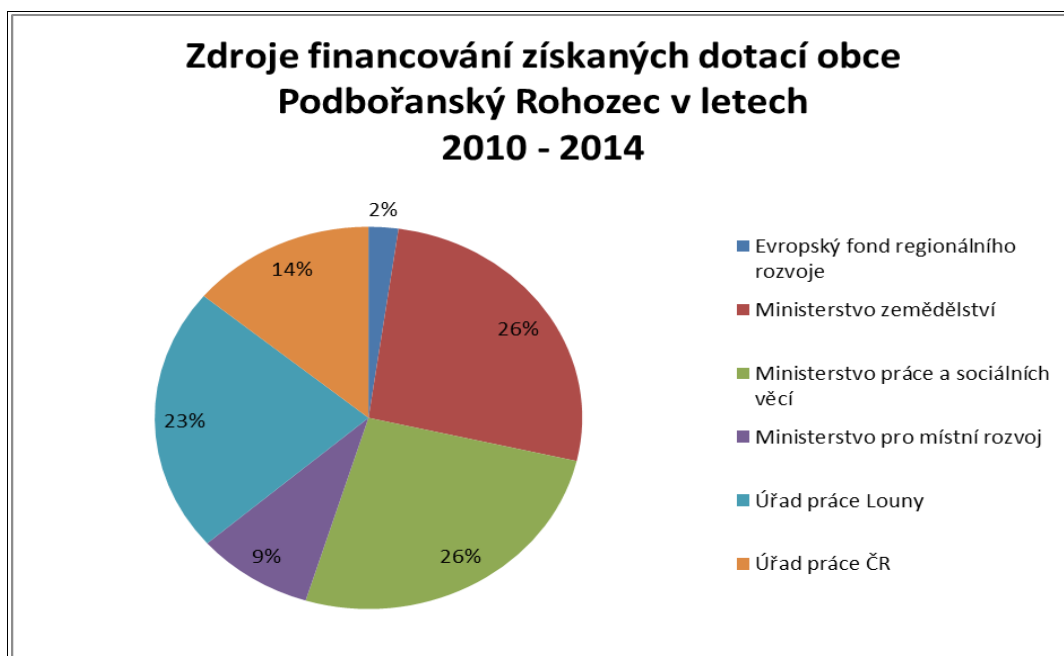
Zbytek jsou dotace z národních zdrojů (Ministerstvo pro místní rozvoj, Úřad práce Louny, Úřad práce ČR, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo práce a sociálních věcí). Nejvíce financí poskytlo Ministerstvo zemědělství v hodnotě 935 tisíc Kč. Tyto finance využila obec na projekt technické obnovy vodovodu a úpravny vod.

Obr. č. 12 - Graf pro rozpočet obce Podbořanský Rohozec v letech 2010 - 2014

Zdroj: Monitor – specializovaný informační portál Ministerstva financí, Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00265365,13>. 4. 2015, vlastní úprava

Obr. č. 13 – Graf zdrojů získaných dotací oce Podbořanský Rohozec v letech 2010-2014 v procentuálním vyjádření

Zdroj: Centrální registr dotací Ministerstva financí, Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/Cedr3InternetV417/Default.aspx>, vlastní úprava

6.4.3 Regionální politika obce Podbořanský Rohozec

O regionální politice v Podbořanském Rohozci byly informace zjišťovány od současného starosty Ladislava Gála. Vzor otázek pro polostandardizovaný rozhovor je přiložen v přílohách.

Podbořanský Rohozec jako malá obec nemá určený odbor či komisi, která by se věnovala regionálnímu rozvoji. Jediný dokument, kterým obec disponuje je Územní plán obce.

Dle starosty Gála je podpora se strany státu na velmi dobré úrovni. Nebýt angažovanosti státu a jeho nemohla by být prováděna běžná údržba údržba obce (sečné práce, úklid, úklid sněhu atd.)

Jako negativní faktor shledává starosta polohu o obce z hlediska dopravní obslužnosti. Do obce jezdí pouze autobusy v několika hodinových intervalech ve všední den a o víkendu jedí pouze dvakrát denně v neděli. Občané musí dojíždět za sociálním vyžitím do přilehlého města Podbořany, stejně tak v otázkách lékařského ošetření. Pozitivní faktor je okolní příroda, občanská pospolitost a soudržnost. Obec je vhodná pro klidný život a rekreační pobyt.

Největším potenciálem je okolní příroda, zmenšující se vojenský újezd a spolupráce se zahraničními (Holandsko, Itálie, Slovensko) majiteli nemovitostí a statků. Zahraniční spolupráce s Holandský majiteli nemovitostí je na velice dobré úrovni. Spolupracujeme spolu v oblasti sportovní (letišť pro ultralehká letadla, rekreace a pro sport, fotbalové turnaje) a kulturní (plesy).

Na spolupráci se soukromou sférou odpověděl pan starosta kladně. Spolupracuje nejen s výše uvedenými zahraničními majiteli nemovitostí, ale také s místními spolky (Koňský spolek Chmelištná a zakládající spolek Rohozecký spolek kultury). Pozitivní ohlasy u občanů zaznamenáváme.

Pro občany obce připravujeme veřejné projednávání obecních záležitostí, kulturní akce (plesy, zábavy) a výjezdy za kulturou.

S jinými městy a obcemi spolupracujeme prostřednictvím Svazku obcí Podbořanska, které pořádá společné kulturní, sportovní a vzdělávací akce.

Na otázku na připravování a předkládání projektů pro strukturální fondy nemá obec mnoho zkušeností, čili nemůže hodnotit.

Pan starosta Gál uvedl, že obec financuje projekty a obecní výdaje prostřednictvím obecního rozpočtu a získaných dotací.

7 Diskuse

Vypracování této diplomové práce bylo časově i fyzicky náročné. Získání veškerých potřebných materiálů znamenalo hodiny a dny vyhledávání, studia, porovnávání kvality zdrojů, výpočtů a konzultací. Dle mého by měla města zpřehlednit a usnadnit přístup informacím pro zájemce, které zajíma dění ve městě.

Práce byla vyhotovena prostřednictvím zpracování získaných materiálů, informací, legislativy, rozvojových dokumentů, dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat s využitím informací zejména Českého statistického úřadu, jednotlivých ministerstev, internetových stránek vybraných měst. Dále byly využity informační systémy Ministerstva financí České Republiky. Jedná se o informační systém CEDR (Centrální evidence dotací z rozpočtů) a Monitor, který umožňuje volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy. Při tvorbě kapitol regionální politiky ve vybraných městech a obci byly informace získávány rozhovory s aktéry regionálního rozvoje. Spolupráce s těmito aktéry byla na dobré úrovni. Vždy byli ochotni spolupracovat a odpovědět na mě otázky ohledně města.

Charakteristiky, analýzy Ústeckého kraje a postupy zpracovávání informací pro vypracování diplomové práce jsou obdobné s ostatními autory (například Zuzana Brablcová - Aplikace evropské regionální politiky ve vybraném regionu, Radmila Strnadová – Hodnocení hospodářského a sociálního rozvoje regionů). Ve výsledku jsou společné názory, že poskytování finanční podpory ze strany Evropské unie jsou nedílnou součástí realizace projektů.

8 Závěr

Cílem této diplomové práce byla charakterizovat regionální politiku České republiky a Evropské unie a zhodnotit jejich vliv na rozvoj ve vybraných městech a jedné obce v Ústeckém kraji. Dalším cíle je analýza veřejně dostupných dat souvisejícím s tématem. Vybranými městy jsou krajské statutární město Ústí nad Labem, město Litvínov, menší město Podbořany a obcí Podbořanský Rohozec. Tato města a obec byla vybrána za základě různého stupně veřejné správy a poměru velikosti (Litvínov 25,2 tisíc obyvatel a Podbořany 6,3 tisíc obyvatel). Jako základní zdroje informací posloužili odborné knihy, veřejně dostupná data související s tématem a informace získané na základě polostandardizovaných rozhovorů s aktéry regionálního rozvoje ve vybraných městech a obce. Regionální politika v České republice je uplatňována a realizována v souvislosti s evropskou politikou hospodářské a sociální soudržnosti, což je jeden z hlavních pilířů Evropské unie, který se zaměřuje na vyrovnání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony .

Diplomová práce se zaměřuje na Ústecký kraj, který dbá na zvýšení hospodářský rozvoj, sociální sféru a lidský kapitál. Hlavním a nejdůležitějším rozvojovým dokumentem je Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020. Tento dokument slouží jako návod při určování směru realizace regionální politiky a rozvoje pro orgány Ústeckého kraje. Regionální politika je z finanční stránky zabezpečena krajským rozpočty a na místní úrovni městskými rozpočty (hospodaření, příjmy a výdaje kraje a měst). Regionální politika je na úrovni kraje v kompetenci Odbor regionálního rozvoje. Tento odbor se dále člení na tři oddělení: oddělení regionálního rozvoje, oddělení cestovního ruchu a oddělení fondů a programů EU. V tomto oboru jsou zaměstnání převážně kvalifikovaní a vysokoškolsky vzdělaní odborníci.

Regionální politika je ve městech Ústí nad Labem, Litvínov a Podbořany vykonávána speciálně určenými odbory, které mají ve své kompetenci místní rozvoj, problematiku projektů včetně s nimi spojenou administrativou, spolupráci s ostatními odbory a mnoho dalších činností. Rozdílná situace je v případě Podbořanského Rohozce, kde je problematika místního rozvoje řešena jen

sporadicky a nárazově, bez speciálně určených odborů či komisí. Určitým náznak místního rozvoje můžeme u Podbořanského Rohozce ve spolupráci s místními spolky a svazky, které mají ve svých hlavních cílech místní rozvoj a zatraktivnění oblasti. Příkladem může být Dobrovolný svazek obcí Podbořanska, kde obec spolupracuje se všemi členy svazku na kulturní, sportovní a vzdělávací rovině. V případě Podbořanského Rohozce bych doporučil určit výbor, který by se zabýval strategickým a regionálním rozvojem obce. Bez tohoto specialně zaměřeného výboru nebude budoucí rozvoj obce systematický a efektivní.

S regionální politikou a místním rozvojem jsou úzce propojené i strategické rozvojové dokumenty, které jsou důležitou součástí regionální politiky. V této rovině jsou města a obec, kterým se tato práce věnuje, odlišné. Statutární město Ústí nad Labem má vypracované dokumenty Strategie rozvoje města Ústí nad Labem pro období 2015 – 2020, Strategie rozvoje města do roku 2015, Integrované plány rozvoje města a Komunitní plán péče. Město Litvínov v roce 2015 projednává s obyvateli města Program rozvoje města 2014 – 2020. Předěšlé rozvojové dokumenty, které město vypracovalo, byly Program rozvoje města Litvínov 2009 – 2013 a Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Litvínova na roky 2010 – 2013, kterému byla prodloužena platnost až do roku 2014. Odlišný přístup k rozvojovým dokumentům má město Podbořany, které jinak má vypracovanou Strategii rozvoje města Podbořany a Strategii rozvoje území Dobrovolného svazku obcí Podbořansko, ale stěžejním plánem rozvoje na volební období je koncepce, který se jmenuje Hlavní úkoly volebního období. Tento dokument připravuje starosta a na konci volebního období vydává vyhodnocení o splnění úkolů. Podbořanský Rohozec žádné vlastní rozvojové dokumenty nemá a jediným dokumentem, který pojednává o území je Územní plán obce Podbořanský Rohozec. Podbořanský Rohozec je členem Dobrovolného svazku obcí Podbořanska, který má vyhotovenou svou rozvojovou strategii.

U statutárního města Ústí nad Labem není v rovině strategických dokumentů mnoho nedostatků. Naopak město Litvínov v průběhu roku 2015 projednává s občany rozvojový dokument města Program rozvoje města 2014 – 2020. Doporučení pro město Litvínov je dřívější řešení problematiky rozvojových dokumentů. Kladnou stránkou věci je zapojení veřejnosti a občanů do projednávání o tomto strategickém

dokumentu. Neexistence vlastního strategického rozvojového dokumentu v obci Podbořanský Rohozec by měla být řešena v rámci doporučeného výboru pro regionální rozvoj, který by problematiku strategických dokumentů řešil.

Vybraná města a obec mají právo čerpat finance z fondů Evropské unie i z národních fondů České republiky. Nejvíce dotací bylo čerpáno statutárním městem Ústí nad Labem, které získalo celkem 1,635 miliard korun z národních dotací a dotací z Evropské unie. Z národních dotací získali nejvíce finančních prostředků od Ministerstva pro místní rozvoj a to 343 milionů korun, které investovalo především na projekty do sociální sféry a potřeb občanů. Nejvíce z evropských fondů získalo město z Evropského fondu regionálního rozvoje, a to téměř 1,065 miliard Kč. Nejvýznamnějšími projekty byly rekonstrukce Muzea města Ústí nad Labem, Revitalizace domu kultury nebo Revitalizace městského centra.

Město Litvínov získalo během období od roku 2010 do roku 2014 celkem z národních a evropských fondů necelých 548 milionu Kč, které využívalo na různé oblasti rozvoje. Především pak oblasti sociální sféry a potřeb obyvatelstva, regenerace městského prostoru (rekonstrukce kulturního domu Citadela, rekonstrukce knihovny atd.). Nejvíce finančních prostředků získalo město od Ministerstva práce a sociálních věcí a to necelých 300 milionu Kč. Nejvíce z finančních prostředků z Evropských fondů získalo město Litvínov z Evropského fondu regionálního rozvoje a to 142,3 milionů Kč.

Město Podbořany získalo během období od roku 2010 – 2014 celkem necelých 189 milionů Kč, které využívalo do různých oblastí rozvoje města. Především do regenerace městského prostředí (Regenerace panelového sídliště Střed - kpt. Nálepky a Dukelská - I. etapa, Dodatečné zateplení a výměna oken a vstupních dveří objektu ZŠ, tělocvičny a školní jídelny č. p. 743, Podbořany atd.) a do sociální sféry a potřeb občanů. Nejvíce financí z národních zdrojů získalo město od Ministerstva práce a sociálních věcí a to necelých 93,7 milionu Kč. Ze zdrojů Evropské unie získalo město Podbořany nejvíce finančních prostředků z Fondu soudržnosti a to necelých 15,4 milionů Kč.

Podbořanský Rohozec získal za období 2010 – 2014 dotaci z Evropského fondu regionálního rozvoje na Projekt CzechPOINT. Zbylé dotace jsou získány z národních zdrojů (Ministerstvo pro místní rozvoj, Úřad práce Louny, Úřad práce ČR, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo práce a sociálních věcí). Nejvíce financí poskytlo Ministerstvo zemědělství v hodnotě 935 tisíc Kč. Tyto finance využila obec na projekt technické obnovy vodovodu a úpravny vod.

Z rozhovorů s aktéry regionální politiky ve vybraných městech a obce vyplynulo, že finanční podpora z národních a evropských zdrojů je důležitou součástí realizace projektů. Mezi dotazovanými převládá názor, že jsou žádosti o dotace spojené s náročnou administrativou. Každý nedostatek znamená pro město vysoké korekce v podobě vrácení části dotace, přičemž částky bývají neadekvátní míře provinění. V této rovině by bylo vhodné zvýšit intenzivitu přípravy a projednávání žádostí o dotace, aby se předešlo hrozícím korekcím při následných kontrolách a auditech.

Cíle teoretické i praktické části diplomové práce analyzovat a zhodnotit fungování regionální politiky, zainteresovaných subjektů, rozvojových dokumentů, poskytovaných a přijatých dotací, vysvětlit pojem regionální politika, přiblížit její vznik a historický vývoj, popsat principy, nástroje a cíle regionální politiky byly splněny. Práce je přínosná pro svůj obsáhlý příspěvek místních informací a analýzy pro daná území. Z těchto důvodů může být také využita pro budoucí práce.

Použitá literatura

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2006: Ústřední seznam ochrany přírody, online: <http://drusop.nature.cz/index.php>, cit. 18. 1. 2015.
- Bláhová M. Tajuplné Podbořansko. 1.vydání. Praha: Druckvo spol. s.r.o., 2013, ISBN 978-80-876680-6-1
- Businessinfo, 2011: Charakteristika kraje, online: www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-usteckeho-kraje_2245.html, cit. 27. 1. 2015
- Český statistický úřad, 2006: Charakteristika kraje, online: http://www.ustinadlabem.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje, cit. 18. 1. 2015
- Český statistický úřad, 2015: Stav obyvatelstva a průměrný věk v obcích SO ORP Podbořany. online: https://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=AGOBY6031PU_OB2.131&vo=null, cit. 10.4.2015.
- Damborský M., 2006: Regionální politika a územní rozvoj v ČR. Národohospodářská fakulta VŠE, Praha, online: <https://akela.mendelu.cz/~xsvancar/ve%F8ejn%E1%20spr%E1va/region%E1ln%ED%20a%20FAzemn%ED%20rozvoj%20v%20E8r.pdf>, cit. 16.2.2015.
- Fondy Evropské unie, 2015: Regionální politika EU. online: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>, cit. 27. 1. 2015
- Geografický web, 2011: Kraje ČR, online: <http://www.hajduch.net/cesko/regiony>, cit. 11. 1. 2015.
- Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4
- Marek, D., Kantor, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování., 2. vydání, Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5
- Město Podbořany, 2015: Odbor investic. online: <http://www.podborany.net/mestsky-urad/odbory-uradu/odbor-investic-1/>, cit. 15.4.2015.
- Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013: Strategie regionálního rozvoje ČR 2014

- 2020, online: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>, cit. 18.1.2015.
- Muzeum města Ústí nad Labem, 2015: Collegium Bojemicum. online: <http://www.collegiumbohemicum.cz/clanky/67-rekonstrukce-muzea/>, cit. 16.3.2014.
- Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, <http://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/1d9f2f5a-dafa-4512-9902-457656bca770>
- Postránecký J., 2010: Regionální politika a regionální rozvoj v České republice: Urbanismus a územní rozvoj. online: http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-05/03_regionalni.pdf>, cit. 28. 12. 2014.
- Regionální informační servis, 2014: Podbořany. online: http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=566616#zdroje_dat, cit. 15.4.2015.
- Regional Policy, 2015: InfoRegio. online: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_cs.cfm, cit. 18. 1. 2015.
- Regional Policy, 2015: InfoRegio. online: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/working2008/work_cs.pdf, cit. 18. 1. 2015.
- Regional Policy, 2015: InfoRegio. online: http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_cs.htm, cit. 18. 1. 2015.
- Regional Policy, 2015: InfoRegio. online: http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/social_agenda/c10155_cs.htm, cit. 18. 1. 2015.
- Smetana, Jan. Podbořany: dějiny města a okolních obcí. 1. vyd. Podbořany: Město Podbořany, 2001, 378 s. ISBN 80-238-8721-1
- Smith D. M., Johnson J.R., Gregory D. The dictionary of human geography. 3. vydání., Oxford: Blackwell, 1994. 724 s. ISBN 0-631-18141-5.
- Stejskal, J., Kovárník, J. Regionální politika a její nástroje: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). 1. vydání. Praha: Portál, 2009, 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2
- Statutární město Ústí nad Labem, 2015: Historie města. online:

<http://www.usti-nad-labem.cz/cz/turistum/usti-nad-labem-se-predstavuje/historie-mesta.html>, 20.2.2015.

- Statutární město Ústí nad Labem, 2015: Logo města. online: <http://www.usti-nad-labem.cz/files/logo-mesta.pdf>, 20. 2. 20157
- Svazek obcí Podbořansko, 2015: Obec Podbořanský Rohozec. online: <http://www.podboransko.cz/podboransky-rohozec/>, cit. 15.4.2015.
- Svobodová H. a kolektiv, 2013: Vybrané kapitoly ze socioekonomické geografie České republiky. Pedagogická fakulta MU, Brno, online: <http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/js13/geograf/web/pages/09-regionalni-politika.html>, cit.27.1.2015.
- Ústecký kraj, 2006: Statistika. online: <http://www.kr-ustecky.cz/statistika/d-311515/p1=204827>, cit. 11. 1. 2015.
- Územně identifikační registr ČR, 2013: Obec s rozšířenou působností Podbořany. online: <http://www.uir.cz/orp/868/Podborany>, cit. 25.3.2015.
- Vanhove N. Regional policy: a European approach. 3. vydání. Aldershot: Ashgate, 1999. 639 s. ISBN 1-84014-994-9.
- Vláda ČR, 2010: Evropa 2020 Sdělení. online: http://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/Evropa_2020_cz_Sdeleni_EK.pdf, cit.18.1.2015
- Wokoun, R. Regionální rozvoj a jeho management v České republice: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). 1. vydání. Praha: Oeconomica, 2007, 244 s. ISBN 978-802-4513-010.

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Oddělení ÚP a úsekem GIS statutárního města Ústí nad Labem

Odbor	Seznam činnosti odboru
Oddělení územního plánování s úsekem GIS	<ul style="list-style-type: none">• pořizuje územní plány a regulační plány pro obce ve správním odboru obce s rozšířenou působností (ORP) Ústí nad Labem (okres Ústí n. L.),• pořizuje územně plánovací podklady ORP Ústí nad Labem,• je dotčeným orgánem v územním řízení z hlediska uplatňování záměrů územního plánování, pokud nevydává územní rozhodnutí,• je dotčeným orgánem v řízení podle zvláštního právního předpisu, v němž se rozhoduje o změnách v území,• podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti,• vytváří předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území,• poskytuje územně plánovací informace,• koordinuje veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů,• podává informace o území z hlediska územních plánů obcí,• poskytuje poradenskou a konzultační činnost ve věcech územního plánování, využití území, dopravy a technické infrastruktury,• na vyžádání úseku správy a evidence majetku se vyjadřuje k záměrům převodů nemovitostí v majetku města a k převodům nemovitostí do vlastnictví města ve vztahu k územně plánovací dokumentaci,• zajišťuje komplexních řešení funkčního využití území, stanoví zásady jeho organizace, dopravy a technické infrastruktury,• připravuje podklady pro jednání Komise pro územní plán, Rady města a Zastupitelstva města Ústí nad Labem,• vede agendu Registru územní identifikace adres a nemovitostí pro obecní úřady (RÚIAN),• vede agendu přidělení a vedení evidence ulic, čísel popisných, evidenčních a orientačních,

Zdroj: Odbor rozvoje města Ústí nad Labem, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/verejna-sprava/magistrat/odbory-oddeleni/odbor-rozvoje-mesta/>, 1. 3. 2013, vlastní úprava

Příloha č. 2 - Úsek GIS (oddělení ÚP) statutárního města Ústí nad Labem

Odbor	Seznam činností odboru
Úsek GIS (oddělení územního plánování)	<ul style="list-style-type: none"> • provádí správu geografického informačního systému (dále jen GIS) města Ústí nad Labem, • pořizuje územně analytické podklady (ÚAP) ORP Ústí nad Labem, • zajišťuje správu, údržbu a aktualizaci geografických dat, • zajišťuje kompletní evidenci územně plánovacích dokumentů a územních studií pro správní obvod úřadu územního plánování, • zajišťuje rozbor udržitelného rozvoje území dle § 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb., (analýza SWOT), • vymezuje zastavěné území pro správní obvod úřadu územního plánování a provádí jeho aktualizaci, • zajišťuje softwarové vybavení GIS, • zpracovává tematické mapy, • provádí analýzy dat GIS, • publikuje data v rámci intranetu a internetu - Mapy města, • provádí sběr dat v terénu prostřednictvím GPS, • poskytuje geografická data projektantům a studentům.

Zdroj: Odbor rozvoje města Ústí nad Labem, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/verejna-sprava/magistrat/odbory-oddeleni/odbor-rozvoje-mesta/>, 1. 3. 2013, vlastní úprava

Příloha č. 3 - Oddělení strategického rozvoje statutárního města Ústí nad Labem

Odbor	Seznam činnosti odboru	
Oddělení strategického plánování	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťuje zpracování strategických rozvojových dokumentů města, • zajišťuje informování veřejnosti o záměrech strategického rozvoje města, • zajišťuje zpracování, realizaci a řízení integrovaných plánů rozvoje města, • shromažďuje projektové záměry města, • analyzuje národní a evropské dokumenty pro čerpání dotací, • utváří projektové týmy, účastní se projektových týmů v řídicích a pracovních skupinách, v roli manažerů projektu, • zajišťuje či zpracovává žádosti o dotace z vnějších zdrojů, jejich administraci a udržitelnost, • koordinuje podávání žádostí o dotace pro městské organizace a obvody města, • vede evidenci podaných žádostí o dotace, • v tisku prezentuje realizované projekty, • zajišťuje výrobu a distribuci informačních předmětů o projektech, • pořádá konference a veřejná projednání k tématu strategického rozvoje a rozvojových projektů města, • komunikuje s řídicími orgány a zprostředkujícími subjekty dotačních programů, • věnuje se přípravě a organizaci dalších forem financování rozvojových projektů města (EIB, PPP), • zpracovává vnitřní metodiky, zejména pro řízení grantových schémat, řízení projektových cyklů apod., • realizuje agendu EU, zejména členství ve Výboru regionů, • zprostředkovává a účastní se jednání se zástupci orgánů EU, • spolupracuje se Svazem měst a obcí, • zastupuje město a SMO ČR v pracovních skupinách vytvořených pro koordinaci úrbánní politiky, strukturální politiky a evropské fondy, 	<ul style="list-style-type: none"> • zastupuje město v národních a mezinárodních orgánech pro přípravu a implementaci dotačních programů, • zabezpečuje administraci komise Programu aktivní politiky města Ústí nad Labem, • zabezpečuje prezentace možností k investování a podnikání ve městě, • zabezpečuje prezentace rozvojových záměrů a projektů města, • zajišťuje průběžné poskytování služeb přichozím investorům, aktivně sleduje vývoj záměru a účastní se na jednání s investory, • asistuje při realizaci investičního záměru, zabezpečuje prezentaci služeb a pobídek pro investory i na veletrzích a výstavách, • adresně oslovuje a nabízí místní investiční příležitosti potenciálním investorům, • nabízí prodej a pronájem vybraných pozemků v majetku města, včetně organizačního zajištění výběrových řízení, • zajišťuje účast města na investičních veletrzích, • zabezpečuje podklady pro výrobu materiálů o investičních příležitostech ve městě a jejich distribuci, • zajišťuje a zpracovává projekty na oživení podnikatelských a investičních aktivit ve městě, • spolupracuje na aktivitách k získání domácích a zahraničních finančních dotací, • zajišťuje tvorbu a správu www stránek s investorskou tematikou, • koordinuje spolupráci s Úřadem práce, Okresní hospodářskou komorou v rámci Investorského centra, • spolupracuje s vládní agenturou CzechInvest poskytovaní pracovního a organizačního servisu dobrovolnému svazku obcí Jezero Milada, zajišťuje propagaci této oblasti a spolupracuje na jejím rozvoji

Zdroj: Odbor rozvoje města Ústí nad Labem, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/verejna-sprava/magistrat/odbory-oddeleni/odbor-rozvoje-mesta/>, 1. 3. 2013, vlastní úprava

Příloha č. 4 – Oddělení přípravy a realizace investic statutárního města Ústí nad Labem

Odbor	Seznam činností odboru
Oddělení přípravy a realizace investic	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťuje výběrové řízení na zpracovatele DUR, DSP, IČ • zajišťuje územní řízení (zajištění podkladů, vyjádření všech účastníků řízení včetně majetkoprávního projednání) • zajišťuje podklady pro stavební řízení – stavební povolení • zajišťuje smlouvy o dílo • zabezpečuje předání staveniště • sleduje průběh výstavby, zabezpečuje technické dozory, koordinuje práce a dodávky podle časového plánu • zajišťuje investiční akce převyšující rozpočtový náklad 1 mil. Kč v investorství MmÚ • zajišťuje odstranění kolaudačních vad včetně uplatnění práva závazkových vztahů, kontrola a potvrzování faktur • koordinuje investiční záměry a obnovu inženýrských sítí v jednotlivých lokalitách města • zajišťuje smlouvy o věcném břemenu, jeho zaměření včetně vkladu do katastru nemovitostí • koordinuje odstraňování případných závad staveb vzniklých během záruční lhůty • spolu zajišťuje souhrnné práce při zajišťování výkonu státní správy v činnostech územního rozhodnutí (plánu) a stavebního řádu, vodního hospodářství, pozemkových úprav, rozpočtu a financování • spolupracuje se správou majetku zejména v otázkách technického posuzování, předávání a přebírání objektů i v otázkách majetkoprávních • vede evidenci čerpání rozpočtu dle jednotlivých kapitol • vede evidenci uhrazených faktur po jednotlivých stavbách • zajišťuje úkoly spisové služby - příjem, oběh, vyřizování, ukládání a vyřazování písemností • zajišťuje vyvedení dokončených staveb z účtu 042 do majetku města, zpracovává pololetně rozbor hospodaření • sestavuje návrh rozpočtu města v příjmové i výdajové části v provozní i investiční části rozpočtu včetně VHČ • sleduje čerpání rozpočtu města, kontrola účetních sestav vyřizuje objednávky, eviduje smlouvy • zajišťuje ve spolupráci s finančním odborem účetní operace u státních dotací • zpracovává materiály do RK RM a do RM u rozpočtových opatření odboru

Zdroj: Odbor rozvoje města Ústí nad Labem, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/verejna-sprava/magistrat/odborny-oddeleni/odbor-rozvoje-mesta/>, 1. 3. 2013, vlastní úprava

Příloha č. 5 - Oddělení hlavního architekta statutárního města Ústí nad Labem

Seznam činnosti odboru		
Odbor	Pro správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Labem	Pro správní území města Ústí nad Labem
Oddělení hlavního architekta	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje s oddělením územního plánování při pořizování územně plánovací dokumentace • je projektantem územně plánovací dokumentace města Ústí nad Labem, v souladu se stavebním zákonem vyhodnocuje pravidelně nejméně jednou za 4 roky územní plán a jeho změny, • spoluvytváří s pořizovatelem zprávu o uplatňování územního plánu v uplynulém období, • zpracovává vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení nových zastavitelných ploch v souladu se stanovenou metodikou • formuluje požadavky k zadání pro zpracování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů • seznamuje dotčené orgány státní správy, instituce a občany vhodným způsobem (přednáškami, výstavkami a publikační činností) se zásadními záměry a problémy územního rozvoje, výstavby a přestavby města, jakož i s návrhy na jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • poskytuje orgánům města a odborům magistrátu odborný servis při řešení problémů z oblasti územního plánování a urbanismu • zpracovává podklady pro usměrňování dalšího rozvoje architektury a urbanismu ve městě, • vyjadřuje se ke všem zásadním otázkám územního rozvoje města z hlediska urbanistických a architektonických hodnot v území účastní se práce v projektových týmech a pracovních skupinách sestavených z rozhodnutí orgánů města k řešení konkrétních problémů vyjadřuje se k investičním záměrům staveb a zadání staveb navrhuje vypsání urbanistických, architektonických a výtvarných soutěží na náročná řešení výstavby a přestavby, zpracovává pro ně podklady a zajišťuje jejich průběh • zpracovává návrhy řešení dílčích urbanistických, architektonických a výtvarných problémů • prověřuje příslušné části dokumentací, které jsou definovány v územně plánovací dokumentaci (např. urbanisticky a architektonicky významné stavby či části města) tak, aby byly uplatněny vysoké nároky na architekturu řešení • zpracovává územní studie, které slouží jako podklad pro rozhodování v území v plochách, které jsou určeny územním plánem

Zdroj: Odbor rozvoje města Ústí nad Labem, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/verejna-sprava/magistrat/odbory-oddeleni/odbor-rozvoje-mesta/>, 1. 3. 2013, vlastní úprava

Příloha č. 6 - Vize, hlavní cíl, pilíře a cíle Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015-2020

Vize (krátkodobá a dlouhodobá)				
Hlavní cíl: Zlepšení image a atraktivity města				
Hospodářský rozvoj města, rozvoj a řízení města, vnější vztahy	Doprava	Lidské zdroje, školství a sociální záležitosti	Životní prostředí	Kultura, sport a cestovní ruch
1.1 Zajistit přiměřený urbánní rozvoj (vrátit život do centra města, posílit lokální centra, zkvalitnit bydlení, vytvořit veřejná prostranství, revitalizovat brownfields, eliminovat asanační plochy a pásma)	2.1 Optimalizovat a zkvalitnit dopravní infrastrukturu města a regionu	3.1 Zlepšit podmínky pro zaměstnanost a podnikání (včetně sociálního podnikání)	4.1 Zvyšovat kvalitu ovzduší a zlepšit systém hospodaření s energiemi	5.1 Zlepšit podmínky pro kulturní život ve městě
1.2 Využít potenciál spolupráce měst v Ústecké aglomeraci	2.2 Optimalizovat dopravní systém města, posílit multimodální mobilitu	3.2 Zlepšit podmínky pro školství, celoživotní a mimoškolní vzdělávání	4.2 Iniciovat opatření vedoucí k ochraně vod	5.2 Zlepšit podmínky pro sport a volnočasové aktivity
1.3 Zefektivnit řízení města, městských částí, organizací a společností města	2.3 Zkvalitnit a více ekologizovat MHD	3.3 Udržet a rozvíjet kvalitní síť sociálních služeb a ostatních služeb v rámci komunitního plánování	4.3 Zlepšit protipovodňovou ochranu a řešit další přírodní rizika při respektování environmentálních limitů a hodnot	5.3 Zvýšit atraktivitu města a jeho přírodních a industriálních hodnot
1.4 Prosazovat zájmy města na krajské a státní úrovni, budovat, rozvíjet efektivní partnerství a rozšiřovat spolupráci s NNO, ziskovým sektorem a institucemi	2.4 Aktivně se zapojovat do přípravy vysokorychlostní tratě Praha-Drážďany se zastávkou v Ústí nad Labem	3.4 Vytvářet podmínky pro sociální bydlení	4.4 Odstraňovat ekologické zátěže a omezovat rizika s nimi spojená (regenerace brownfields)	5.4 Oživení řeky Labe
1.5 Zapojovat veřejnost do rozhodování a do plánovacích procesů		3.5 Zvýšit bezpečnost a posílit prevenci kriminality	4.5 Zlepšit nakládání s odpady	5.5 Podporovat sounáležitost občanů s městem a jeho tradicemi
1.6 Odvrátit rizikové ekonomické trendy		3.6 Aktivní práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením a se sociálně vyloučenými lokalitami	4.6 Využít potenciálu krajinných prvků na území města a podporovat environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu	

Zdroj: Odbor rozvoje města Ústí nad Labem, Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/verejna-sprava/magistrat/odbory-oddeleni/odbor-rozvoje-mesta/>, 1. 3. 2013, vlastní úprava

Příloha č. 7 – Hospodaření měst Ústí nad Labem, Litvínov, Podbořany a obce Podbořanský Rohozec

ROK	2010			2011			2012		
	NÁKLADY	VÝNOSY	VÝSLEDEK	NÁKLADY	VÝNOSY	VÝSLEDEK	NÁKLADY	VÝNOSY	VÝSLEDEK
HOSPODAŘENÍ									
Ústí nad Labem	1 580 735 000,00 Kč	1 767 570 000,00 Kč	186 835 000,00 Kč	1 403 417 000,00 Kč	1 510 668 000,00 Kč	8 695 000,00 Kč	1 529 828 000,00 Kč	1 620 941 000,00 Kč	91 113 000,00 Kč
Litvínov	558 724 000,00 Kč	658 936 000,00 Kč	100 212 000,00 Kč	527 992 000,00 Kč	577 440 000,00 Kč	46 424 000,00 Kč	507 221 000,00 Kč	466 682 000,00 Kč	-40 539 000,00 Kč
Podbořany	206 352 000,00 Kč	160 329 000,00 Kč	-46 975 000,00 Kč	100 093 000,00 Kč	105 123 000,00 Kč	1 982 000,00 Kč	104 931 000,00 Kč	107 374 000,00 Kč	2 443 000,00 Kč
Podbořanský Rohozec	1 739 000,00 Kč	2 067 000,00 Kč	328 000,00 Kč	1 404 000,00 Kč	2 075 000,00 Kč	671 000,00 Kč	2 276 000,00 Kč	2 229 000,00 Kč	-47 000,00 Kč
ROK	2013			2014					
HOSPODAŘENÍ									
Ústí nad Labem	1 608 712 000,00 Kč	1 698 625 000,00 Kč	89 913 000,00 Kč	1 695 827 000,00 Kč	1 714 748 000,00 Kč	18 921 000,00 Kč			
Litvínov	427 254 000,00 Kč	470 462 000,00 Kč	43 208 000,00 Kč	434 039 000,00 Kč	431 183 000,00 Kč	-2 856 000,00 Kč			
Podbořany	110 712 000,00 Kč	120 336 000,00 Kč	9 624 000,00 Kč	128 074 000,00 Kč	125 340 000,00 Kč	-2 734 000,00 Kč			
Podbořanský Rohozec	2 526 000,00 Kč	3 006 000,00 Kč	480 000,00 Kč	2 700 000,00 Kč	2 812 000,00 Kč	112 000,00 Kč			

Zdroj: Monitor – specializovaný informační portál Ministerstva financí, Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00265365,13>, 4. 2015, vlastní úprava

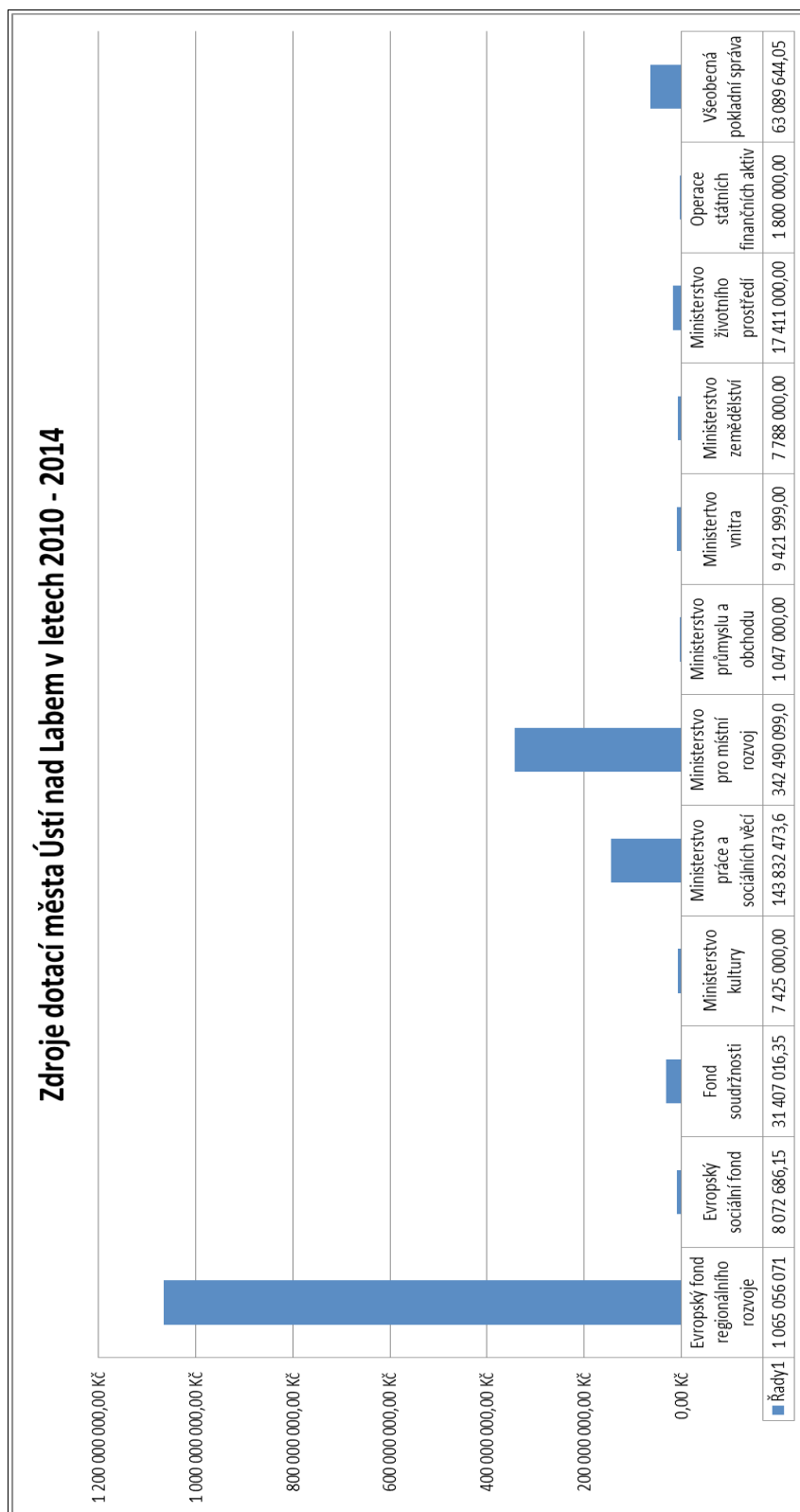
Příloha č. 8 - Vzory otázek pro města Ústí nad Labem, Litvínov a Podbořany:

- 1) Vyjmenujte konkrétní činnosti orgánů či odborů města, které ovlivňují regionální rozvoj. Jakými rozvojovými dokumenty se v současné době řídí Vaše město?
- 2) Jak podle Vás podporuje regionální rozvoj stát? Dokážete zhodnotit celostátní rozvojové dokumenty? Máte návrhy či připomínky k těmto rozvojovým dokumentům?
- 3) Které faktory podle Vás nejvíce podmiňují regionální rozvoj Vašeho města a jeho okolí?
- 4) Jaký je největší potenciál z hlediska regionálního rozvoje města a jeho okolí, a kde vidíte hlavní problémy a úskalí rozvoje města?
- 5) Spolupracuje z hlediska rozvojových aktivit v území se soukromou sférou? Neziskovými a zájmovými organizacemi? S občany? S regionální radou? Jaké jsou Vaše pozitivní i negativní zkušenosti při této spolupráci?
- 6) Jak konkrétně pracujete s veřejností z hlediska budování pozitivní image?
- 7) Má Vaše úsilí v linii rozvoje města kladné ohlasy u občanů, investorů?
- 8) Spolupracujete s jinými městy či obcemi v ČR a zahraničí?
- 9) Můžete konkretizovat hlavní přínosy a naopak překážky a negativní zkušenosti ze zpracování a předkládání projektů pro strukturální fondy?
- 10) Má město finanční možnosti jak zabezpečit regionální rozvoj svého území? Jaké?
- 11) Jaké jsou nejvýznamnější dotační projekty z národních a evropských fondů?
- 12) Kdo má na starosti žádosti o dotace (národní i evropské)? Spolupracujete s orgány EU? Jak řešíte problémy spojené s touto tematikou?

Příloha č. 9 - Vzory otázek pro obec Podbořanský Rohozec:

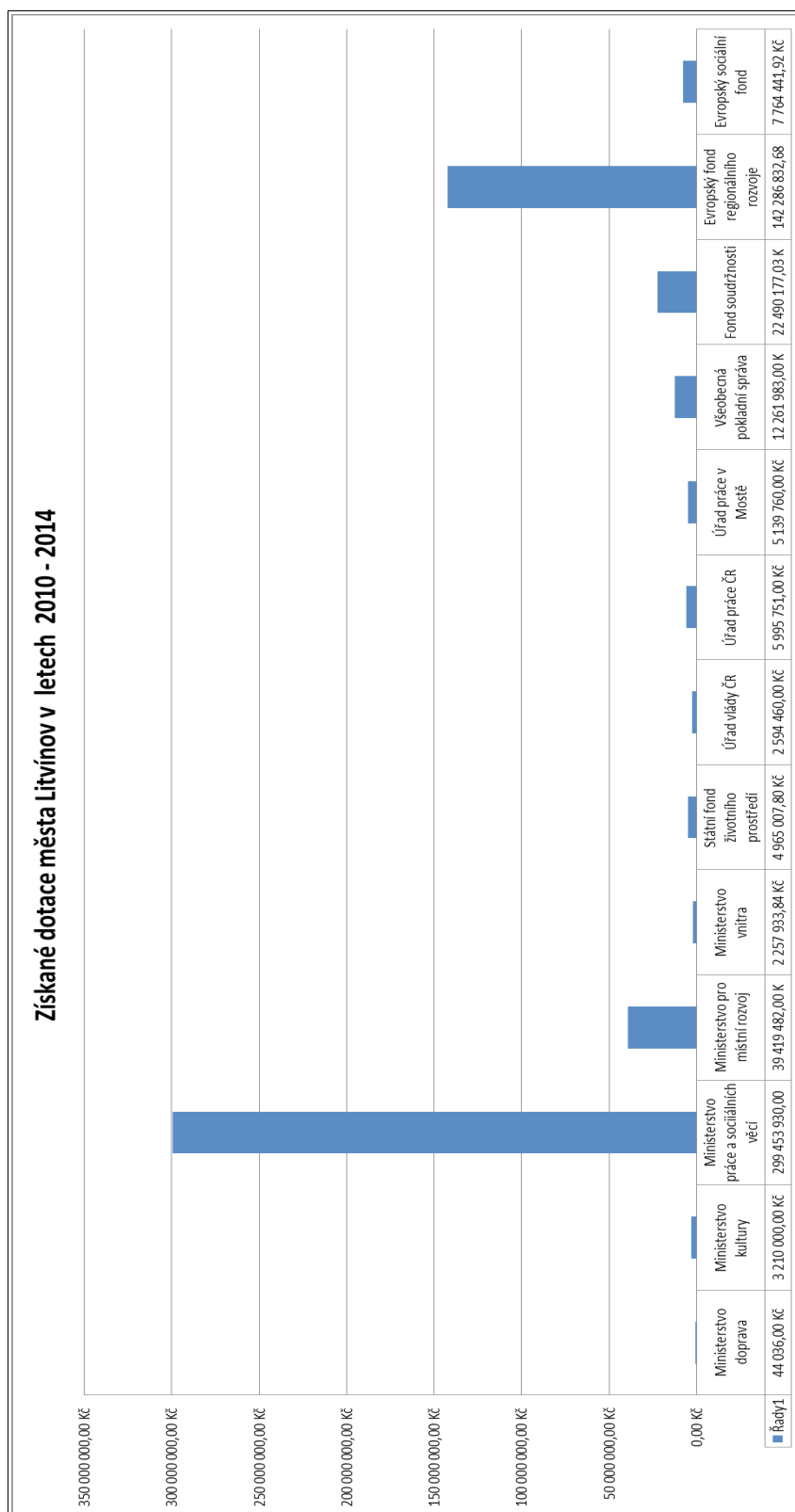
- 1) Vyjmenujte konkrétní činnosti orgánů či odborů města, které ovlivňují regionální rozvoj. Jakými rozvojovými dokumenty se v současné době řídí Vaše město?
- 2) Jak podle Vás podporuje regionální rozvoj stát? Dokážete zhodnotit celostátní rozvojové dokumenty? Máte návrhy či připomínky k těmto rozvojovým dokumentům?
- 3) Které faktory podle Vás nejvíce podmiňují regionální rozvoj Vašeho města a jeho okolí?
- 4) Jaký je největší potenciál z hlediska regionálního rozvoje města a jeho okolí, a kde vidíte hlavní problémy a úskalí rozvoje města?
- 5) Spolupracuje z hlediska rozvojových aktivit v území se soukromou sférou? Neziskovými a zájmovými organizacemi? S občany? S regionální radou? Jaké jsou Vaše pozitivní i negativní zkušenosti při této spolupráci?
- 6) Jak konkrétně pracujete s veřejností z hlediska budování pozitivní image?
- 7) Má Vaše úsilí v linii rozvoje města kladné ohlasy u občanů, investorů?
- 8) Spolupracujete s jinými městy či obcemi v ČR a zahraničí?
- 9) Můžete konkretizovat hlavní přínosy a naopak překážky a negativní zkušenosti ze zpracování a předkládání projektů pro strukturální fondy?
- 10) Má město finanční možnosti jak zabezpečit regionální rozvoj svého území? Jaké?

Příloha č. 10 – Graf získaných dotací statutárního města Ústí nad Labem v letech 2010 - 2014

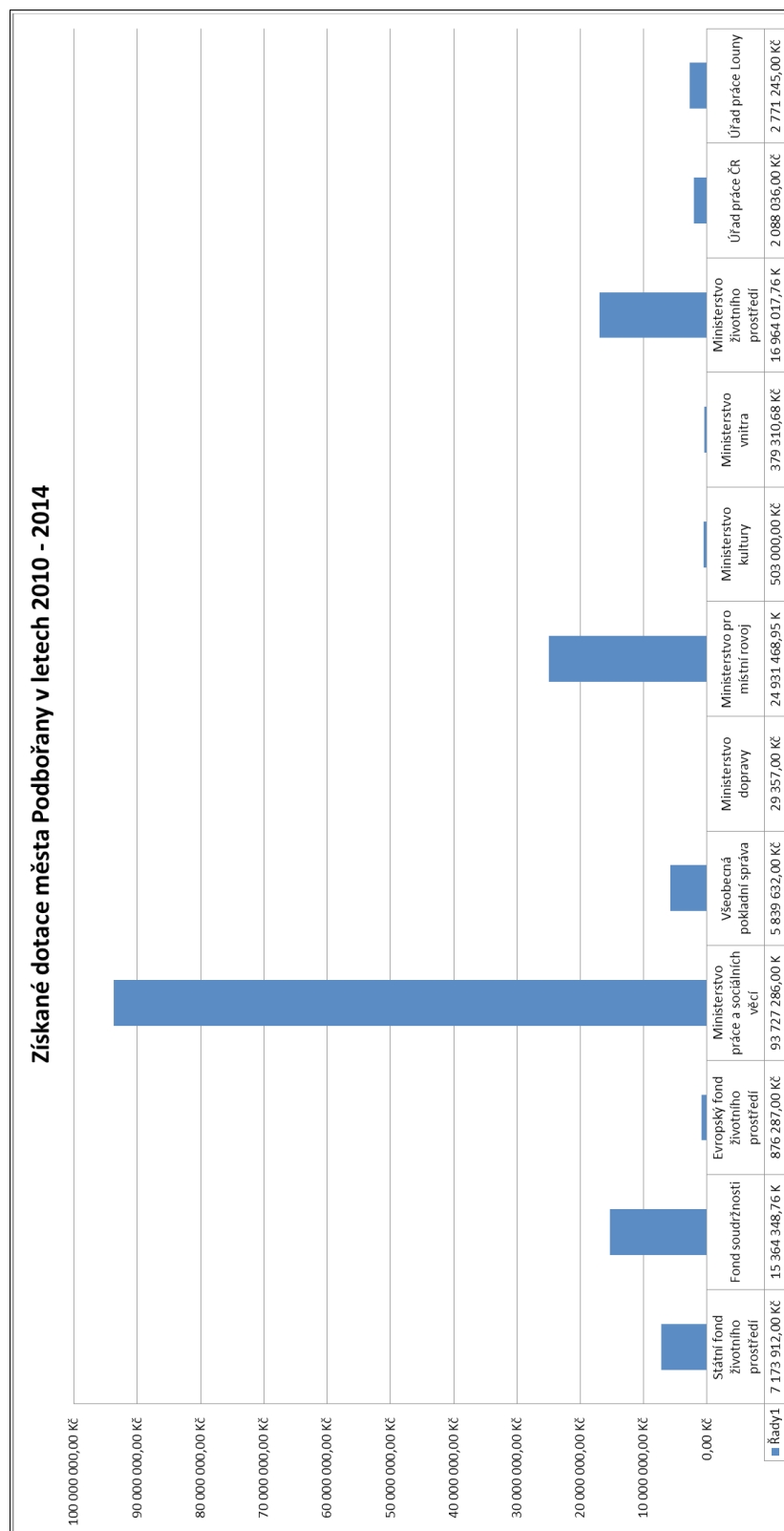
Zdroj: Informační systém Ministerstva financí, dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz>, 23. 3. 2015, vlastní zpracování

Příloha č. 11 – Graf získaných dotací města Litvínov v letech 2010 - 2010

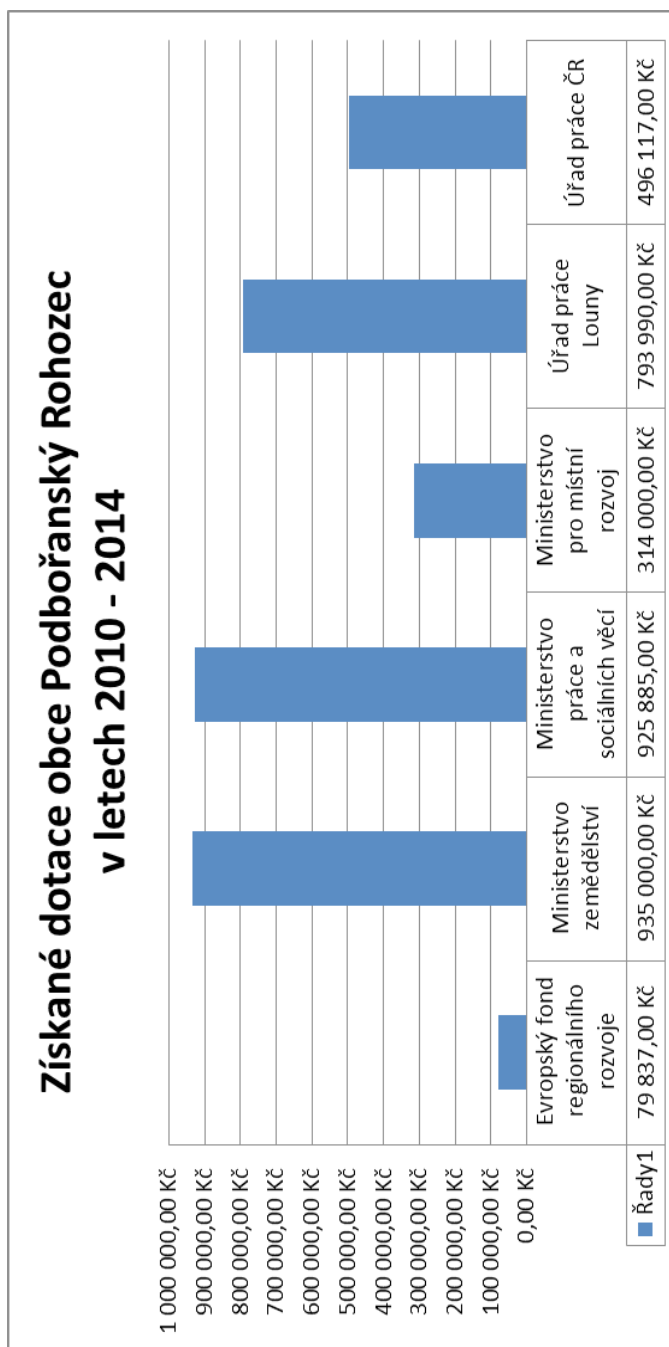
Zdroj: Centrální registr dotací Ministerstva financí, Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/Cedr3InternetV417/Default.aspx>, vlastní úprava

Příloha č. 12 – Graf získaných dotací města Podbořany v letech 2010 - 2014

Zdroj: Centrální registr dotací Ministerstva financí, Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/Cedr3InternetV417/Default.aspx>, vlastní úprava

Příloha č. 13 - Graf získaných dotací obce Podbořanský Rohozec v letech 2010 - 2014

Zdroj: Centrální registr dotací Ministerstva financí, Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/Cedr3InternetV417/Default.aspx>, vlastní úprava